

Годишен отчет
2009

СЪДЪРЖАНИЕ

ОБРЪЩЕНИЕ НА РЪКОВОДСТВОТО	4
ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ КЪМ 31.12.2009 Г.	5
ДНЕС	6
КРАТКА ИСТОРИЯ	8
УПРАВЛЕНСКИ ЕКИП	10
АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ И АКЦИОНЕРИ	11
ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА	12
Клиентска структура	12
Индивидуално банкиране	13
Кредитиране	15
Сътрудничество с български и чуждестранни финансови институции	17
Международни разплащания	19
Финансови пазари	20
Информационни технологии	23
Персонал	23
Клонова мрежа	25
Банката в бъдеще	25
ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД ЗА 2009 Г.	26
Пазарен дял и позициониране на ЦКБ АД	26
Отчет за приходите и разходите	29
Анализ на активите и пасивите	30
ПРИЛОЖЕНИЕ №1: КЛОНОВА МРЕЖА	37
ПРИЛОЖЕНИЕ №2: НОСТРО СМЕТКИ	51
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	52

ОБРЪЩЕНИЕ НА РЪКОВОДСТВОТО

Уважаеми дами и господа,

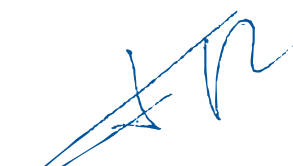
Ние - изпълнителните директори и прокуристът на Централна кооперативна банка АД, бихме искали да използваме възможността да ви информираме за нашите постижения и резултати през 2009 г. Централна кооперативна банка АД е универсална търговска банка с особен акцент върху индивидуалното банкиране. Към 31.12.2009 г. активите на банката са 1 839 милиона лева, собственият капитал възлиза на 251 милиона лева, а нетната печалба е 22 милиона лева.

Миналата година беше нашата трета година като член на Европейския съюз и цялата година се характеризираше с въздействието на световната финансова криза. Въпреки това ние се наредихме сред първите банки в България по балансово число и постигнахме 10.54% увеличение на общо активи.

Нашите цели за 2010 г. включват: присъединяване към Target 2 и БИСЕРА 7 чрез БНБ на 1 февруари 2010 г.; нови продукти и услуги за физически лица; нови развия в картовия бизнес; нови стратегии за смекчаване на ефектите от глобалната финансова криза; запазване на качеството и намаляване на концентрацията на кредитния портфейл; акцент върху клиентския, кредитния и пазарния риск; извличане на ползи от нашата съществуваща широка клонова мрежа; сътрудничество с водещи финансови институции от ЕС и САЩ; обучение и квалификация на персонала; добра ликвидност; запазване и увеличаване на балансовото число и запазване на нашето място сред водещите и добре развити български банки.

Ние оставаме верни на принципа „Важният си ти” относно клиентите. Ръководството на Банката и служителите отдават усилията си за защита на вече постигнатата позиция и допълнително развитие в банковата дейност. Надяваме се да продължим да работим с вас и да споделяме най-добри практики и препоръки.

С уважение,

Георги Константинов
Изпълнителен директор

Ивайло Дончев
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ КЪМ 31.12.2009 Г.

Основни показатели от баланса и отчета за приходите и разходите	Към 31.12.2009 хил. лв.	Към 31.12.2008 хил. лв.
Общо активи	1,839,437	1,664,100
Акционерен капитал	83,155	83,155
Собствен капитал	251,403	228,496
Общо депозити	1,524,152	1,391,757
Депозити от нефинансови институции	1,519,876	1,384,958
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	1,147,905	979,810
Нетен лихвен доход	67,912	65,226
Нелихвен доход	55,612	47,067
Общо приходи	123,524	112,293
Оперативни разходи	89,854	82,437
Нетна печалба	22,095	21,644

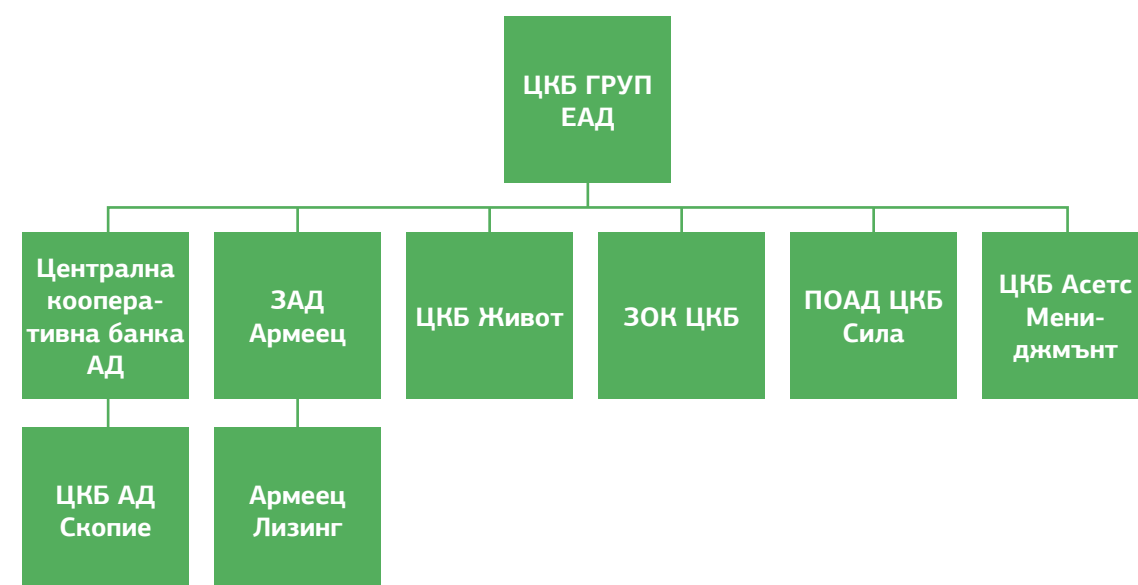
Финансови резултати	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008
Възвръщаемост на собствения капитал%	9.25%	9.95%
Възвръщаемост на активите%	1.24%	1.34%
Собствен капитал / общо активи%	13.67%	13.73%
Оперативни разходи / общо активи%	4.88%	4.95%
Оперативни разходи / общо приходи%	72.74%	73.41%
Общо кредити / общо активи%	62.41%	58.88%
Общо депозити / общо активи%	82.86%	83.63%
Депозити от НФИ / общо активи%	82.63%	83.23%
Обща капиталова адекватност	14.60%	13.21%

Ресурси	Към 31.12.2009	Към 31.12.2008
Брой клиенти	1,123,000	1,022,008
Чужди кореспонденти	472	360
Ностро сметки	19	22
Банкови клонове и офиси	263	266
Персонал	2,319*	1,886

*в т. ч. назначени през 2009 г. 513 души в създадено звено за самоохрана вследствие процес на промяна на организацията за физическа охрана на Банката.

ДНЕС

Централна кооперативна банка АД е универсална търговска банка, която принадлежи към финансовата структура на **ЦКБ Груп ЕАД**. Тя, заедно с другите финансови дружества, предлага пълната гама от услуги в областта на финансовото посредничество, продукти и услуги, като поставя акцент върху финансиране на малки и средни предприятия и индивидуалното банкиране за своите клиенти.

Като **универсална търговска банка ЦКБ АД** предлага широк спектър от финансови продукти и услуги, които отговарят на конкурентните изисквания на динамично променящата се пазарна среда. Банката се стреми постоянно да разширява спектъра от финансово посредничество и работи усилено за създаване на нови и развитие на познатите продукти и услуги.

ЦКБ АД е пълноправен член на **Международната асоциация на кооперативните банки** и **Европейската асоциация на кооперативните банки**.

Продуктите на **Western Union** се предлагат вече от 248 клона и офиси на ЦКБ АД в 135 населени места в страната.

Банката е пълноправен член на **MasterCard Europe** и **Visa International** и предлага, както картите Maestro и MasterCard, така и пълната гама от карти Visa.

Централна Кооперативна банка АД е индиректен член на **EBA STEP2 SCT** и **TARGET2**.

Банката е индиректен член на **International Swaps and Derivatives Association, Inc – ISDA**.

ЦКБ АД поддържа добри отношения с голям брой **банки кореспонденти** като развива бизнес контактите си с тях. Банката има 360 кореспондента и 19 ностро сметки, както и много линии за различни по обем документарни операции и търговско финансиране за внос на инвестиционни стоки с произход от ЕС. Посредством лимитите за работа на паричните и валутни пазари Банката поддържа широк спектър от предлагани продукти и консултантски услуги.

ЦКБ АД има лицензия да извършва дейност като **инвестиционен посредник** на българския капиталов пазар, осъществявайки транзакции от свое име и за своя сметка, както и от името и за сметка на свои клиенти.

ЦКБ АД е **първичен дилър** на вътрешния пазар **на държавни ценни книжа**.

Чрез добре развитата **клонова мрежа** банката гарантира улеснен достъп до своята продуктова гама, като предлага адекватни и бързи решения за своите клиенти. Към настоящия момент Банката разполага с общо 263 клона и офиси в страната и чужбина, които са обект на непрекъснатата оптимизация с цел максимална ефективност.

КРАТКА ИСТОРИЯ

На 28 март 1991 г. Централна кооперативна банка е регистрирана с решение на Софийски градски съд. Първоначално управителният съвет на БНБ издава на ЦКБ АД лицензия за извършване на банкова дейност на територията на страната.

Учредители на Банката са Централният кооперативен съюз, регионалните кооперативни съюзи и повече от 1100 кооперативни организации. В началото нейната основна мисия е да съдейства за развитието на кооперативната система в България. Преминавайки през различни периоди на развитие, Банката се утвърди като универсална търговска банка в днешни дни.

От 12 март 1993 г. Банката има право да извършва операции и в чужбина.

През юли 1993 г. ЦКБ АД стана асоцииран член на Европейската асоциация на кооперативните банки със седалище в Брюксел.

На 4 март 1999 г. ЦКБ АД придоби статут на публично дружество като по този начин стана една от двете български банки, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса – София.

До 2001 г. акционери на ЦКБ АД са били: ЦКС, Булбанк АД, ДФ “Земеделие”, Банковата консолидационна компания и др.

В началото на 2002 г. делът на БКК АД от 32.77% е придобит чрез търг от Химимпорт АД, който стана основен акционер на Централна кооперативна банка АД.

През 2002 г. ЦКБ АД получи лицензия от MasterCard Europe – престижна международна картова организация, да издава и акцептира международните дебитни и кредитни карти Maestro и MasterCard.

През 2003 г. ЦКБ АД придоби лицензия за агент за България на международната система за бързи парични преводи - Western Union.

През септември 2004 г. Централна кооперативна банка АД стана член на Управителния съвет на Международната асоциация на кооперативните банки, в която членуват над 52 кредитни институции от 36 страни.

В края на 2004 г. ЦКБ АД увеличи капитала си от 16 169 564 лв. на 32 338 128 лв. чрез издаване на нови 16 168 564 акции с номинална стойност от 1 лев. Основен акционер на банката става ЦКБ Груп Асетс Мениджмънт ЕАД, което е 100% собственост на Химимпорт АД.

На 27 май 2005 г. Банката стана пълноправен член на Visa International и от началото на 2006 г. започна да предлага пълната гама от карти Visa.

През септември 2005 г. ЦКБ АД взе решение да увеличи капитала си с 50% и към края на годината акционерният капитал на Банката възлиза на 48 507 186 лв., а собственият капитал е 80,298 хил. лв.

През декември 2005 г. ЦКБ АД получи разрешение от Централната банка на Кипър да открие първия си чуждестранен клон в Никозия.

На 11 май 2006 г. ЦКБ АД подписа второ срочно споразумение за синдикиран заем като от първоначално обявените 11 млн. евро бяха набрани 27.5 млн. евро от общо 12 чуждестранни банки. Организацията отново бе поверена на HSH Nordbank AG и Raiffeisen Zentralbank Österreich AG.

В края на юни 2006 г. общото събрание на акционерите на ЦКБ АД взе решение отново да увеличи капитала с още 50% и към края на годината акционерният капитал на Банката възлиза на 72 760 779 лв.

От 1 януари 2007 г. с приемането на България в ЕС ЦКБ АД придоби статут на пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки.

През юни 2007 г. общото събрание на акционерите на ЦКБ АД взе решение да увеличи капитала си и към края на годината акционерният капитал възлиза на 83 155 092 лв.

През септември 2007 г. бе открит първият чуждестранен клон на ЦКБ АД в Никозия, Кипър.

На 28 февруари 2008 г. ЦКБ АД придоби Силекс Банка АД Скопие в Македония, която на 22.10.2008 г. се преименува на Централна Кооперативна Банка АД Скопие. Към момента ЦКБ АД притежава 82.63% от акциите с право на глас от капитала на ЦКБ АД Скопие.

На 15 август 2008 г. Централна Кооперативна Банка АД се присъедини към ISDA – International Swaps and Derivatives Association като потребител.

През октомври 2008 г. ЦКБ АД стана индиректен член на EBA STEP2 SCT.

През декември 2008 г. ЦКБ АД стана индиректен член на TARGET2.

Към 31.12.2009 г. балансовото число на ЦКБ АД нараства с над 10%.

Към 31.12.2009 г. печалбата на ЦКБ АД нараства с над 2%.

УПРАВЛЕНСКИ ЕКИП

Централна кооперативна банка АД има двустепенна система на управление, състояща се от Надзорен и Управителен съвет.

Надзорният съвет се състои от трима членове и избира Управителен съвет и Прокурист. Управителният съвет от своя страна с одобрението на Надзорния съвет избира Изпълнителните директори.

В състава на Надзорния и Управителния съвет към настоящия момент влизат следните членове:

1. Надзорен съвет:

Председател: Иво Каменов

Членове: Марин Митев

Централен Кооперативен Съюз, представляван от Петър Стефанов

2. Управителен съвет:

Председател: Проф. д-р Александър Воденичаров

Членове: Цветан Ботев – Заместник-председател

Георги Константинов - Изпълнителен директор

Ивайло Дончев - Изпълнителен директор

Сава Стойнов - Изпълнителен директор

Александър Керезов

Бисер Славков

3. Прокурист:

Тихомир Атанасов

АКЦИОНЕРЕН КАПИТАЛ И АКЦИОНЕРИ

Към 31.12.2009 г. капиталът на Банката е в размер на 83,155,092 лв. и е разделен на 83,155,092 бр. акции с номинална стойност 1 лев за всяка една. Акциите на Банката са безлични, поименни, като всяка дава право на един глас в Общото събрание на акционерите. ЦКБ АД няма акционери със специални контролни права. Няма известни на ЦКБ АД споразумения между акционерите, които да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Към 31 декември 2009 г. собственият капитал възлиза на 251,403 хил. лв. Капиталовата адекватност е 14.60%, което отговаря на изискванията на Наредба No. 8 на БНБ за капиталовата адекватност на банките.

Акционери на ЦКБ АД към 31 декември 2009 г.	Участие (%)
ЦКБ Груп ЕАД, София*	68.20
UNICREDIT BANK AUSTRIA AG	4.83
ЗАД Армеец, София	4.51
Химимпорт АД	2.88
Друго миноритарно участие	19.57
Общо	100.00

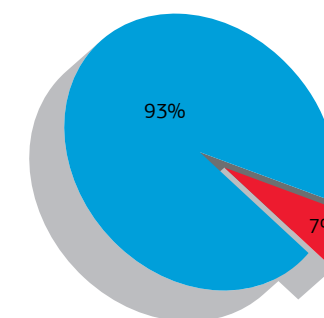
* Прецизно наименование: ЦКБ Груп Асетс Мениджмънт ЕАД

Към 31.12.2009 г. акционерите на ЦКБ АД са 7084, като 5856 от тях са физически, а 1228 - юридически лица.

Акциите на ЦКБ АД се търгуват на Българска фондова борса от 4 март 1999 г. През последните 10 години акционерната структура на ЦКБ АД се е променяла съществено три пъти – през юни 1999 г., когато Булбанк продава на Държавен фонд “Земеделие” своя дял от 35%; през юни 2001 г., когато делът на фонд “Земеделие”, преминал първоначално през Банковата Консолидационна Компания, е закупен от “Химимпорт” АД и в края на 2004 г., когато акциите на Централния кооперативен съюз се придобиват от Химимпорт чрез ЦКБ Груп ЕАД.

Разпределение на акционерния капитал

- Юридически лица (местни и чуждестранни)
- Физически лица (местни и чуждестранни)

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

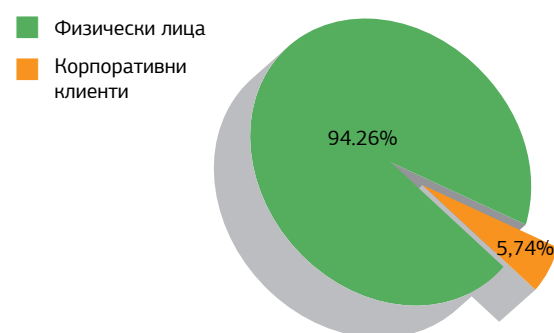
ЦКБ АД е универсална банка, активна в множество банкови дейности, като поставя акцент главно върху "retail" банкирането и МСП кредитирането. И през тази година Банката запази лидерството в предоставянето на услуги на селскостопанския сектор и свързаните с него производства.

През 2009 г. Банката запази разнообразието от предлагани кредитни продукти и услуги в областта на потребителското кредитиране, както и кредитирането на малки и средни предприятия. Следвайки поставените цели, Банката разшири дейността си като "retail bank" и постигна добри позиции на пазара на малки и средни предприятия като привлича все повече клиенти от този сектор.

Клиентска структура

Значителен принос за успехите и утвърдените пазарни позиции на Банката имат нейните клиенти. Поради тази причина ЦКБ АД привлече повече клиенти, особено физически лица, домакинства, малки и средни предприятия. Портфейлът на Банката е изцяло подчинен на нуждите и желанията на клиентите. Усилията са съсредоточени към предлагане на конкурентноспособни и атрактивни продукти.

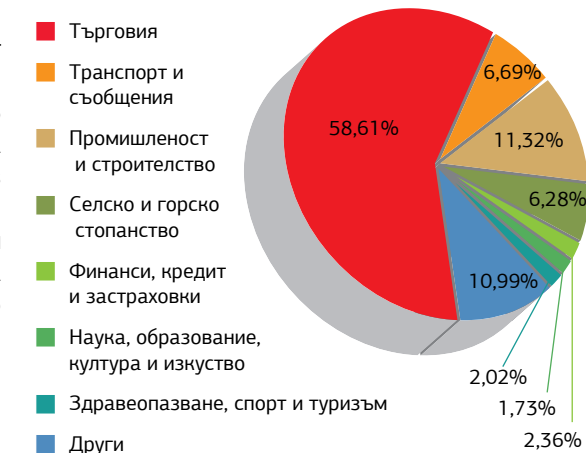
Структура на клиентите към 31.12.2009 г.

Сектор	дек.09	дек.08
Физически лица и ЕТ	1 058 559	947 783
Търговия	37 772	34 765
Транспорт и съобщения	4 308	4 134
Промисленост и строителство	7 293	6 531
Селско и горско стопанство	4 048	3 879
Финанси, кредит и застраховки	1 521	15 938
Наука и образование	1 118	993
Здравеопазване, спорт и туризъм	1 301	1 994
Други	7 080	5 991
Общо	1 123 000	1 022 008

Към края на 2009 г. клиентите на Банката се увеличиха до 1,123,000, което е с 100 992 или 9,88% повече в сравнение с предходната година. Резултатите отчитат основно увеличение при физическите лица, броят на които се е увеличил със 110 776 или с 11.69% спрямо 2008 г. Положителната тенденция на растеж се наблюдава през последните няколко години, тъй като ЦКБ АД се стреми да се развива във високо конкурентния за българския пазар сегмент "банкиране на дребно". Ръст се отбелязва и в кредитирането на малки и средни предприятия.

Отраслова структура на клиентите

Индивидуално банкиране

През 2009 г. променените икономически условия ограничиха възможностите за растеж на всички банки в България по отношение на индивидуалното банкиране. Въпреки това Централна Кооперативна Банка запази добрите си позиции и по отношение на картовия бизнес, и по отношение на потребителското кредитиране.

Общият брой на издадените от Банката карти към 31.12.2009 г. е близо 750 000. Към същата дата пазарният дял на ЦКБ АД в областта на потребителското кредитиране е 2,55%. През 2009 г. Банката стартира някои нови продукти и услуги за физически лица, както и нови програми за своите клиенти. Актуализирани бяха и условията по различни картови и кредитни продукти.

Картова дейност

През последните години ЦКБ АД се утвърди като един от най-големите издатели на кредитни и дебитни карти в страната. Банката издава международни кредитни карти MasterCard и Visa, както и местни кредитни карти; по отношение на дебитните карти ЦКБ АД предлага на своите клиенти карти Maestro, Visa Electron и местни дебитни карти.

През 2009 г. ЦКБ АД запази добър пазарен дял при издаване на банкови карти като общият брой издадени карти на Банката към 31.12.2009 г. възлиза на 748 681. През същата година се наблюдава значително нарастване в броя на кобрандираните кредитни карти ССВ – Bulgaria Air, които съчетават перфектни финансови условия за клиентите с различни допълнителни бонуси от Bulgaria Air. Продължи да нараства и делът на чип картите в общия брой кредитни карти на ЦКБ АД.

В края на 2009 г. ЦКБ АД стартира програмата ССВ Bonus, с която предложи нови възможности на своите клиенти. При пазаруване с кредитни карти при търговските партньори на ЦКБ АД по тази програма клиентите на Банката ползват специални отстъпки. Чрез ССВ Bonus Банката предоставя преференции на притежателите на всички видове кредитни карти – Visa, MasterCard и местни кредитни карти. Към края на 2009 г. броят на търговците по тази програма е близо 50 като през 2010 г. Банката предвижда да разшири кръга от търговци.

През втората половина на 2009 г. ЦКБ АД започна издаването на дебитни карти Maestro и Visa Electron с чип. Тези карти предлагат по-голяма сигурност и защита в сравнение с картите само с магнитна лента.

В началото на 2009 г. стартира предлагането на услуга Синхрон. Това е услуга по картови сметки, която дава възможност на клиентите на Банката да разполагат със средствата си едновременно чрез своята карта за парични преводи и за касови операции. Клиентите на ЦКБ АД могат да използват своите картови сметки и за автоматични преводи, Интернет банкиране, погасяване на вноски по потребителски кредити и кредитни карти по други сметки и т.н. Друга полза от услугата е, че постъпилите по сметката на клиента средства стават достъпни веднага и за ползване чрез банковите карти по сметката.

ЦКБ АД успя да запази добри позиции и по отношение на развитието на мрежата си от банкомати и ПОС терминали. Нарастване има по всички елементи – в броя инсталирани банкомати, в броя ПОС терминали за изплащане на пари в брой, както и в броя на ПОС терминалите в търговските обекти. В края на годината общият брой на АТМ терминалите на ЦКБ АД е 339. Общият брой ПОС терминали на ЦКБ АД към края на 2009 г., включително ПОС терминалите в банкови салони, е 2 250.

Потребителски кредити

През 2009 г. кризата и влошената икономическа среда повишиха риска пред финансовите институции и изиграха много важна роля при определяне на политиката за кредитиране на физически лица от страна на банките в България. Намалението на пазарния дял на ЦКБ АД в областта на кредитирането от 2,81% на 2,55% се дължи именно на по-консервативното поведение и затегнатите критерии за отпускане на потребителски кредити през изминалата година. Усилията на Банката бяха насочени не толкова към увеличаване на броя отпуснати кредити, колкото към запазване на размера и качеството на кредитния портфейл.

Въпреки влошаването на икономическите условия ЦКБ АД продължи да предлага на клиентите, които отговорят на завишените изисквания на Банката, изключително конкурентни продукти в областта на потребителското кредитиране.

Стоки на кредит. И през 2009 г. изключително изгодните условия на Стоките на кредит привличаха платежоспособни нови клиенти и предразполагаха тези, които вече са ги ползвали, да го направят пак. Клиентите имаха възможност да пазаруват стоки на цена до 10 000 лева в над 3000 търговски обекта. Срокът, до който клиентът трябва да върне кредита, е до 5 години. Обработката на заявките, постъпили от търговските партньори на ЦКБ АД от цялата страна, се извършва от специално създаденото в ЦУ звено. Въпреки тежките изпитания, пред които са изправени фирмите, занимаващи се с търговия на стоки за дълготрайна употреба, партньорите на Банката през 2009 г. се увеличиха с над 150 нови търговеца. Опростената процедура за кандидатстване, бързият отговор от страна на Банката и изгодните финансови

условия, отличаващи продукта на ЦКБ АД и през изминалата година, бяха предпоставка той да бъде предпочитан от клиентите, избрали тази форма на кредитиране.

Застраховки Живот на кредитополучателите. През изминалата година клиентите на ЦКБ АД, които получават потребителски кредит, могат да сключат застраховка „Живот“ или „Злополука“ към ЗАД ЦКБ Живот при преференциални условия. Застраховката се сключва в полза на Банката като клиентът има възможност за избор между еднократно заплащане на цялата премия или годишни плащания. В случаите на застрахователно събитие застрахователят изплаща на ЦКБ АД дължимото от клиента наведнъж или на месечни вноски, в зависимост от вида на настъпилото събитие.

Студентски кредит. През изминалата година Банката продължи да кредитира студенти, с поръчителство на родителите им. Кредитът се отпуска за заплащане на семестриалните им такси и посрещане на текущи нужди за периода на обучение. Банката финансира също така и участия на студенти в програми за културен обмен, стаж или бригади в чужбина. Когато кредитът е за покриване на такси за обучение, клиентите могат да избират дали да получат пълната сума на кредита веднага или да получават всяка година сумата, необходима за съответната година. Банката предоставя на студентите възможността да ползват гратисен период за срока на обучението, като през този срок се заплащат само лихви. Когато кредитът е за финансиране на програма за стаж в чужбина, гратисният период е до 12 месеца. В края на годината бяха постигнати договорености между Банката и две от големите фирми в България, които изпращат студенти на бригади в чужбина за сътрудничество при кредитирането на техни клиенти. Банката предложи на заминаващите студенти възможност да кандидатстват за кредит до 3500 лева и да ползват гратисен период, през който плащат само лихва, за срок до 9 месеца.

Кредити за държавни служители и служители на фирми, одобрени от Банката. В края на годината ЦКБ АД актуализира условията по потребителските кредити, които се отпускат на служители на определени надеждни работодатели и държавни служители. Промените бяха продиктувани от сравнително ниските нива на текучество при тези работодатели, както и от по-ниските просрочия по вече отпуснати кредити. Клиенти, отговарящи на условията на Банката, могат да получат вече до 30 000 лева, като за тези от тях, които получават заплатата си по сметка в ЦКБ АД, срокът на кредита е до 10 години.

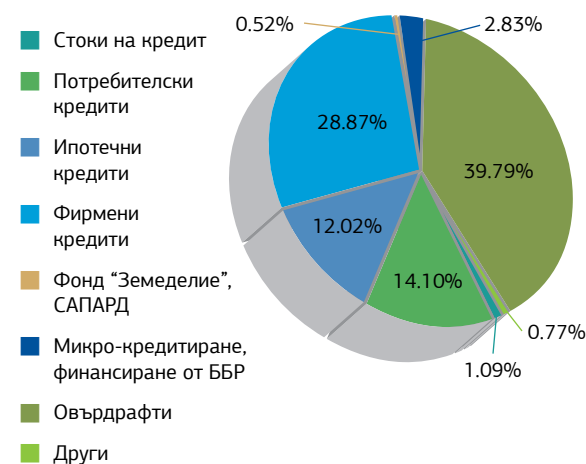
Кредитиране

Значителна част от дейността на Банката заема кредитирането. През изминалата 2009 г. кредитният портфейл се увеличи умерено, достигайки 63.49% от общата сума на активите. В структурата на портфейла няма големи промени при разпределението по видове кредити. Основен дял продължава да има овърдрафтът, който представлява 39.79% от общата сума на отпуснатите кредити, като през 2008 г. делът му беше 31.28%. Те включват разрешен овърдрафт за физически и на юридически лица, както и овърдрафт с ипотечна.

Потребителските и ипотечните кредити запазват приблизителните си стойности от предходната година и възлизат съответно на 14.10% и 12.02% от общия кредитен портфейл. ЦКБ АД предлага атрактивни продукти в областта на потребителското кредитиране и кредитирането на малки и средни предприятия.

Фирмените кредити заемат 28.87% от кредитния портфейл като делът им през предходната година беше 30.94%.

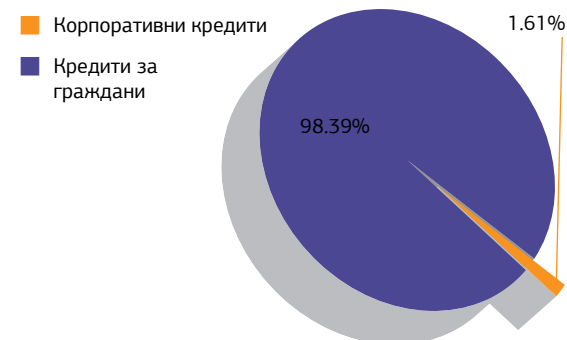
Разпределение на кредитите по видове

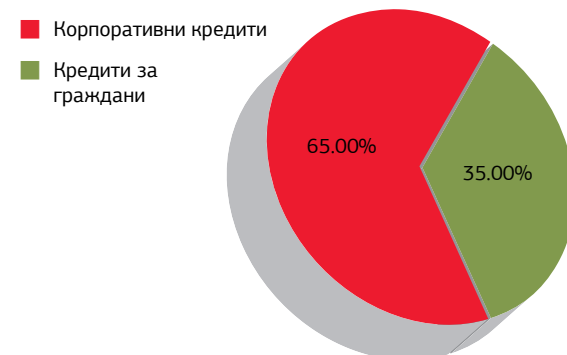
През 2009 г. ЦКБ АД въведе по-стриктни условия за жилищно, ипотечно и потребителско кредитиране предвид променените тенденции на пазара на кредити в глобален и национален мащаб.

За 2009 г. е налице известно намаление при кредитите за физически лица в размер на 3.65%. Разпределението на кредити за физически лица и корпоративни клиенти по брой и сума на отпуснатите кредити може да се види от приложените графики:

Разпределение на кредитите по клиенти - по брой отпуснати кредити

Разпределение на кредитите по клиенти - по сума на кредитите

Сътрудничество с български и чуждестранни финансови институции

През 2009 г. Банката продължи да работи по няколко дългосрочни проекта за търговско финансиране и задълбочи добрите си бизнес отношения с водещи банки от Европейския съюз и Америка.

През 2009 г. ЦКБ АД продължи да изпълнява поетите ангажименти по няколко проекта във връзка с основно рамково споразумение, сключено през ноември 2002 г. с Landesbank Berlin AG. Споразумението е за предоставяне на кредитна линия за частично средно- и дългосрочно финансиране на договори за покупка и доставка на инвестиционни стоки и услуги с износители от Германия, но може да се финансира и изнася от други страни като Белгия, Австрия и др. Застраховката по кредита се прави от Агенциите за експортно финансиране на съответните държави износители.

Банката има и кредитна линия с Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, Madrid. Линията е за инвестиционни стоки внос от Испания, като се допуска в стойността на стоките да се включват и до 15% компонента с неиспански произход, а по изключение до 30% с произход от други страни от ЕС.

ЦКБ АД има две успешни споразумения за синдикран заем. Първото споразумение беше сключено през 2005 г. на стойност 11 милиона евро за срок от една година, а второ сключено през 2006 г. е на стойност 27,5 милиона евро със срок една година и възможност за удължаване с още една година. Синдикираните заеми бяха организирани от HSH Nordbank AG и Raiffeisen Zentralbank Österreich AG и в тях взеха участие престижни финансови институции от Европа и Азия. Целта на заемите бе отпускане на кредити и финансиране на малки и средни предприятия – клиенти на Банката. Големият интерес от страна на чуждестранните финансови институции и увеличението на предварително заявената сума от над 2 пъти през 2006 г. е доказателство за утвърждаването и доброто реноме на Банката в международен план.

В действие са също така и кредитни линии за потвърждаване на по-малки по обем документарни операции, отпуснати от Deutsche Bank AG, Frankfurt / Main; Raiffeisen Zentralbank Österreich AG, Austria; UniCredito Italiano, Italy и Standard Chartered Bank, USA. Успоредно с това ЦКБ АД развива и усъвършенства взаимоотношенията си и в другите области от банковата дейност като работи и с други банки като KBC Bank NV, Brussels; Unicredit Bank Austria AG, Vienna; Danske Bank, Copenhagen; BBVA, Madrid; BAWAG P.S.K., Vienna; Wachovia (Wells Fargo), New York; Credit Suisse, Zurich; Landesbank Berlin, Germany; Rabobank Nederland, Utrecht, Societe Generale, Paris La Defense, Barclays Bank Plc, London и др.

ЦКБ АД поддържа кореспондентски отношения с над 360 финансови институции от цял свят като шифрирани съобщения може да разменя с над 2000 чуждестранни кореспонденти. През 2008 г. Банката успешно мигрира към нов начин за кореспонденция с квалифицирани SWIFT съобщения (RMA). През 2009 г. за дестинацията CECBBSGF е разменила над 472 броя RMA, за CECBCY2N е разменила 65 броя двустранни оторизации, а за CECBVK22 - 115 броя RMA. Банката има открити 19 ностро-сметки, 8 от които са в EUR при европейски банки, 3 сметки са в USD при американски банки, а 8 са в други валути – GBP, CHF, CAD, DKK, SEK, NOK, JPY и PLN.

Кореспондентската мрежа на ЦКБ АД е обект на постоянно оптимизиране като целта е разплащанията да се осъществяват максимално бързо, безпроблемно и при възможно най-добри финансови условия за клиентите.

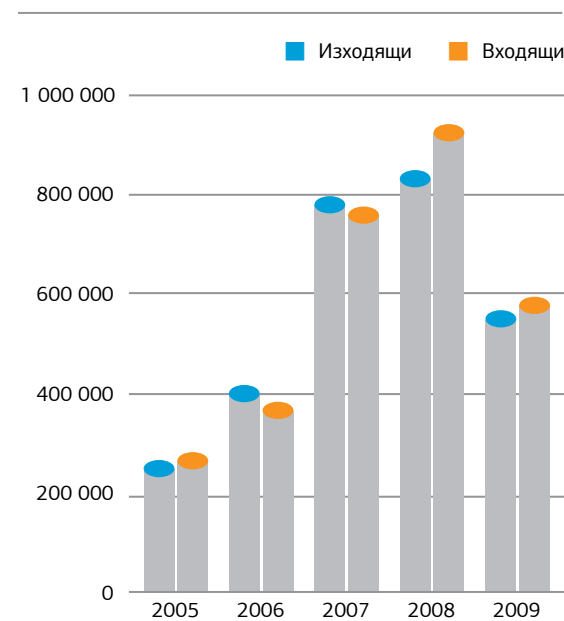
Международни разплащания

Със своята много добре развита клонова мрежа и система от кореспондентски отношения ЦКБ АД осъществява разплащания из цял свят. Банката е член на SWIFT от 1994 г., индиректен член на EBA STEP2 SCT и TARGET 2, а от 2003 г. е член и на международната система за бързи преводи Western Union. Всичко това осигурява високото качество, с което ЦКБ АД извършва плащанията на своите клиенти.

В периода 2005-2008 г. обемът на плащанията като цяло показва непрекъснато нарастване. Увеличението на изходящите плащания за 2008 г. спрямо 2007 г. е 7% , за 2007 г. спрямо 2006 г. е 91%, а за 2006 г. спрямо 2005 г. е 56%. При входящите плащания покачването за 2008 г. спрямо 2007 г. е 21%, за 2007 г. спрямо 2006 г. е 103%, за 2006 г. спрямо 2005 г. е 35%.

През 2009 г. има намаление на плащанията поради международната финансова криза.

Общ обем на изходящите и входящите плащания в дългосрочен аспект в хил. USD

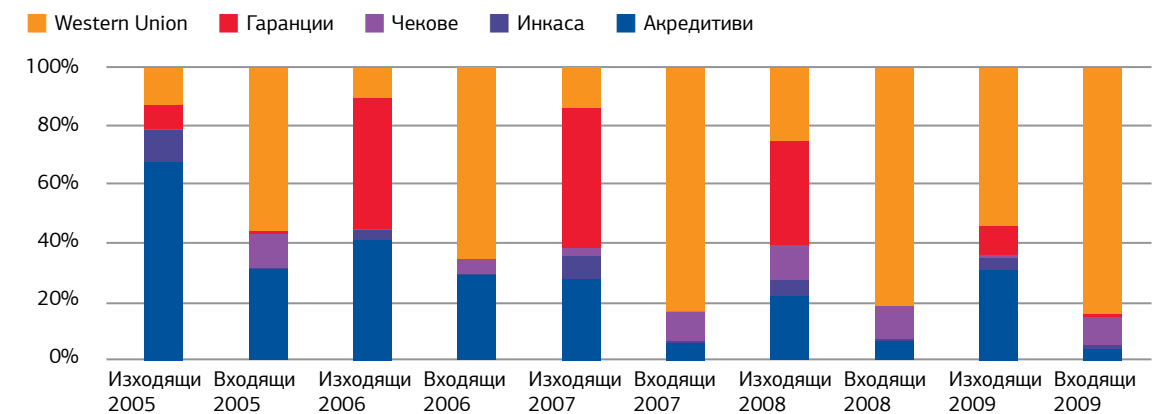

През цялата 2009 г. Централна кооперативна банка АД се отличава с изключително качество на международните разплащания, нареждайки се сред пазарните лидери по отношение на стандартите при обработка на платежните нареждания Straight Through Processing (STP).

Централна кооперативна банка АД предлага на своите клиенти всички основни видове разплащания, познати в банковата практика. Основно място заемат свободните преводи, които имат най-голям обем, както при входящите, така и при изходящите плащания. През 2009 г. обемът на излъчените и получените преводи бележи намаление. Налице е увеличение при входящите документарни инкаса, банкови гаранции и транзакции по Western Union.

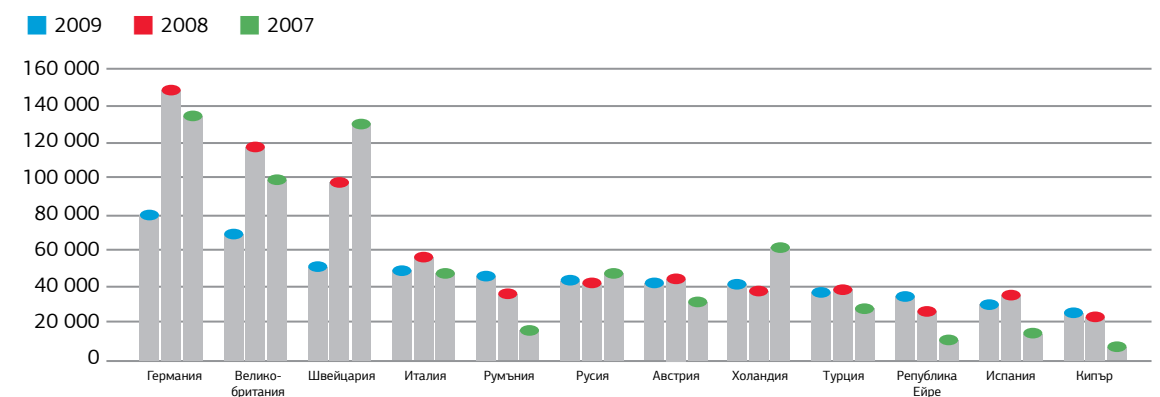
Разпределението на видовете плащания е доста разнообразно и може да се види от следната диаграма:

Съотношение на видовете входящи и изходящи плащания

През изминалата година по обем на плащанията Германия заема водеща позиция с 7.18% от общия обем на плащанията. Великобритания е на второ място с 6.24%, следвана от Швейцария – 4.70% и Италия – 4.52%. Следващи по обем са Румъния, Русия, Австрия, Холандия и Турция.

Транзакции в чуждестранна валута по държави за 2009 г., 2008 г. и 2007 г. (в хил. USD)

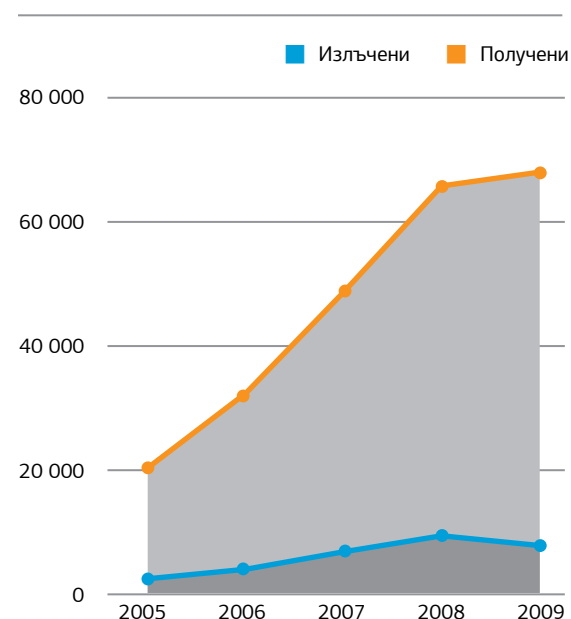

Western Union

От 2003 г. ЦКБ АД е лицензиран агент за България на международната система за бързи парични преводи Western Union. Western Union присъства с повече от 365 000 офиса в над 200 страни в света, което позволява изключително бързо нареждане и получаване на парични трансфери от цял свят. Продуктите и услугите на Western Union се предлагат в 248 клона и офиси на ЦКБ АД в 135 населени места в страната, които са снабдени с директен електронен достъп до мрежата на Western Union. Освен това ЦКБ АД има сключени договори с подагенти, които предлагат услугите на Western Union в още 107 локации в 69 населени места.

Излъчени и получени преводи през Western Union за периода 2005 - декември 2009 г. (хиляди USD)

Финансови пазари

Изминалата 2009 г. беше изключително трудна за финансовите пазари и протече под знака на световната финансова криза. Въпреки това Централна кооперативна банка АД запази добрата си ликвидност през цялата година.

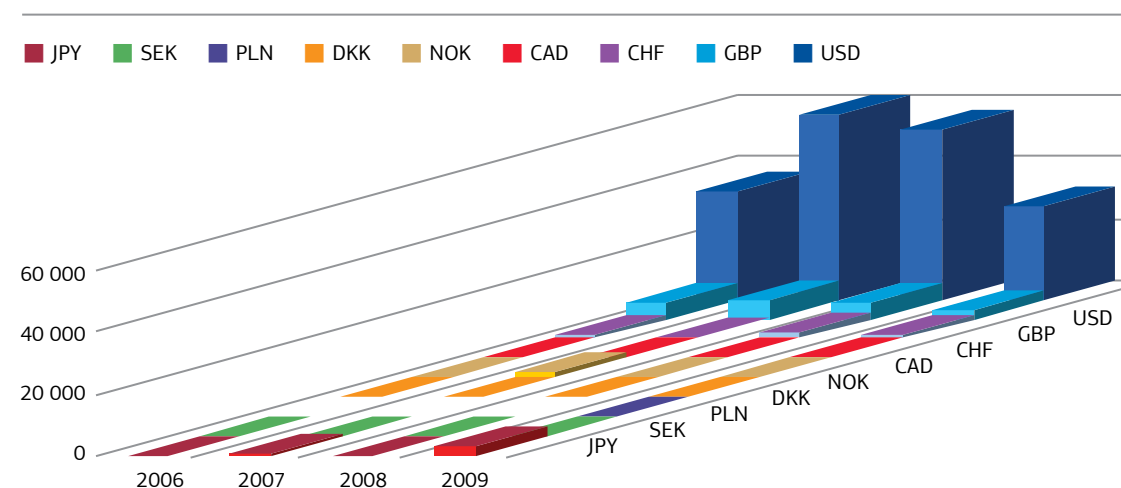
През 2009 г. финансовите пазари продължиха да бъдат един от важните сегменти в дейността на ЦКБ АД. Банката затвърди своята позиция на една от най-активните на междубанковия валутен пазар и банкнотната търговия. Като първичен дилър на вътрешния пазар на държавни ценни книжа ЦКБ АД изпълнява сделки от свое име и за своя сметка, както и от името и за сметка на своите клиенти. Поддържа отлични взаимоотношения с първокласни чуждестранни банки и депозира големи обеми валута на българския и на международните пазари.

Валутна търговия

В областта на валутната търговия Банката предлага широк спектър от продукти и консултантски услуги на инвеститори, корпоративни клиенти и банки-кореспонденти – спот, форуърд и суап трансакции, опции, хеджиране и т.н. Банката използва активно съществуващите

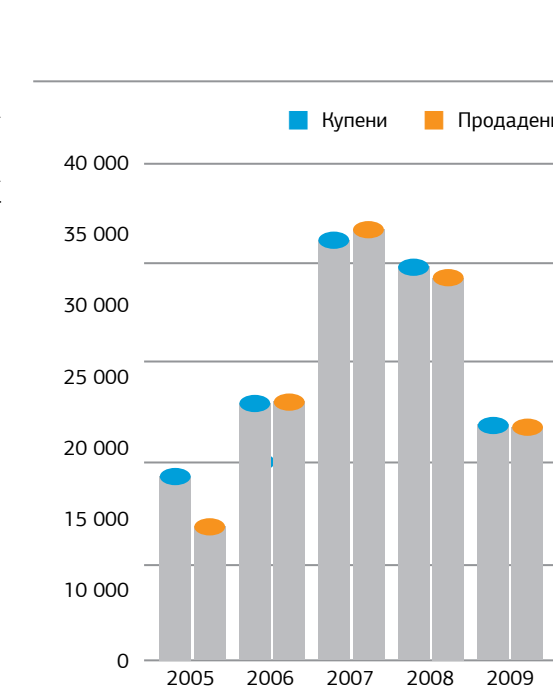
линии за валутна търговия, предоставени ѝ от големи европейски банки. През 2009 г. ЦКБ АД продължи да използва пълния капацитет на отпуснатите ѝ линии за търговия от водещи финансови институции като Deutsche Bank AG, Germany, Credit Suisse, Switzerland, WGZ, Germany, RZB, Austria, Standard Chartered Bank, USA и Danske Bank, Denmark. През 2009 г. ЦКБ АД подписа с KBC Bank споразумение ISDA, което дава възможност на Банката да предоставя по-широк спектър от услуги на своите клиенти.

Транзакции на валутните пазари (в хил. EUR)

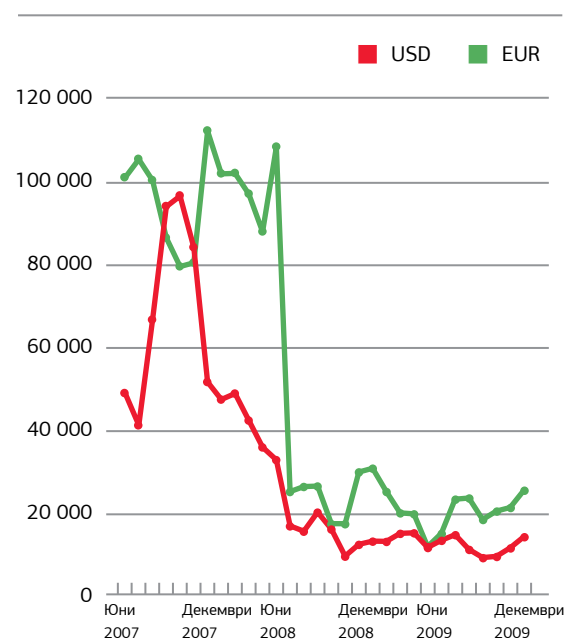
Банката има линии за маржин и нетинг търговия с няколко водещи финансови и брокерски къщи като Saxo Bank, Sucden Financial, Man Financial, LaSalle Investment Management. По този начин дава възможност на своите клиенти да търгуват на международните финансови пазари, сключвайки договори за маржин търговия. Тези линии позволяват на Банката да осъществява спекулативни операции за своя сметка при лимитиран риск.

Обем на валутната търговия (в хил. EUR)

През изминалата година обемът на предоставените депозити на банки в евро надвишава тези в долари поради по-големия обем на привлечени средства в евро, както и ориентацията на българската икономика в тази посока.

Обем на депозитите от юни 2007 до декември 2009 г. (в хил. EUR и USD)

Ценни книжа

През 2009 г. ЦКБ АД продължи тенденцията да участва активно на първичния и вторичния пазар на държавни ценни книжа. Портфейлът от ДЦК бе оптимизиран с цел съкращаване на средния срок до падежа и включване на книжа с плаващ доход поради ограничена възможност за намаляване на ценовия и лихвен риск по притежаваните държавни ценни книжа.

Капиталови пазари

ЦКБ АД има пълен лиценз за инвестиционен посредник от 1997 г. и предлага следните инвестиционни услуги:

- изпълнява поръчки за покупка и продажба на ценни книжа за сметка на клиенти или за своя сметка;
- изготвя проспекти за първично публично предлагане на ценни книжа;
- поема емисии ценни книжа.

Информационни технологии

Банката обслужва своите клиенти на базата на съвременни банкови информационни технологии. Специалистите от дирекция „ИТ“ в ЦКБ АД съдействат на бизнес звената за запазване и разширяване на пазарния дял на Банката в страната и чужбина. През 2009 г. информационните технологии на Банката се развиваха в следните основни направления:

- Разширяване функционалността на използваната в ЦКБ АД централизирана информационна система „АИС 2“ разработка на фирма „Датамакс“ АД. Като използва предимствата на „АИС 2“ Банката предлага на своите клиенти цялостно банково обслужване. От вътрешно-банкови разплащания в лева и валута в реално време, международни разплащания, депозирание на средства, разплащания между клиенти без открити банкови сметки и др. до участие в борсовия пазар;
- Разширяване на системата, обслужваща SWIFT за управление и опериране на валутни разплащания през различни BIC кодове;
- ЦКБ АД е лицензиран агент на системата за бързи парични преводи Western Union като в информационната мрежа на Банката съществуват над 200 работни места за работа с Western Union;
- ЦКБ АД е лицензиран агент на системата за бързи парични преводи EasyPay като в информационната мрежа на Банката съществуват над 250 работни места за работа с EasyPay;
- ЦКБ АД е „Регистрационен оператор“ на системата за универсални електронни подписи Info potary като в информационната мрежа на Банката съществуват над 250 работни места за работа с нея.

Персонал

Човешкият ресурс в ЦКБ АД е основният елемент за провеждане на политиката и стратегията на Банката. Същевременно чрез правилен подбор, оценка, квалификация, заплащане и стимулиране се подсиуряват необходимите кадри за изпълнение на задачите с оглед Банката да стане по-конкурентоспособна на пазара. Отчитайки спецификата на дейността на ЦКБ АД, изискванията към качеството на работа на служителите са особено високи за постигане целите на Банката. Стремелът на мениджърския екип е да създава условия за подобряване на качествения състав на персонала, неговото професионално израстване и развитие. Крайната цел е мотивиране развитието на квалифициран, лоялен и всеотдаен към Банката персонал.

Общата численост на ЦКБ АД към 31.12.2009 г. е 2319 бр., в т.ч. в ЦУ – 847 бр. и в клоновете - 1472 бр. Увеличението спрямо предходната година е 433 броя или 23%. Вследствие на промяна на организацията на дейността по физическа охрана и сигурност на Банката през 2009 г. е създадено звено за самоохрана, в което са назначени 513 служители.

Ръководният екип полага постоянни грижи за ефективността на числеността и структурата на персонала. В Банката работят основно млади специалисти с необходимия образователен ценз и езикова квалификация.

В системата на Банката общо служителите на възраст до 40 г. са 1229 бр. или 53% от целия състав. Това са, както служителите в най-жизнена и творческа възраст и с определен потенциал за резултатите в работата, така и служители, работещи пряко с клиенти на Банката, за които се полагат грижи и усилия за мотивирането им за бъдеща работа в Банката.

Банкови служители с трудов стаж до 5 години в банковата система са 769 бр. или 42%, които са предимно служители, обслужващи клиенти, касиери, специалисти по retail- банкиране.

С трудов стаж от 5 до 15 години в банковата система са 764 служители, 42% от банковите служители. Това са предимно ръководни кадри в ЦУ и клоновете, служители в ЦУ с методологични функции, специалисти по кредитиране, ръководители на банкови салони и офиси, и др. служители с висока банкова квалификация в клоновете.

В ЦКБ АД се обръща сериозно внимание на образованието на служителите. Особено голям е относителният дял на банковите служители с висше образование във всичките му степени 1239 бр., което представлява 68.6% от банковите служители. За правилния подбор на кандидати основен подход е назначаването на служители с подходящ образователен ценз и висок професионализъм.

Финансовият стимул е доминиращ за създаване и поддържане интереса на служителите. С определянето на трудовото възнаграждение се цели постигане на по-голямо обвързване на резултатите на труда с индивидуалното трудово възнаграждение и стимулиране инициативата и идеите на служителите, постигане на добра технологична и трудова дисциплина, както и отговорност при изпълнение на трудовите им функции. Основните моменти при определяне на трудовите възнаграждения се изразяват в обективната оценка на труда на служителите и определяне на техните индивидуални работни заплати.

Основа за провеждане на обучението и квалификацията на служителите е утвърдената Дългосрочна концепция за обучение и развитие на персонала в системата на Банката. На тази база е разработена Програма за обучение и квалификация на персонала в системата на Банката за 2009 г. с основни насоки за обучение:

- кредитни операции и кредитен риск;
- индивидуално банкиране;
- международни разплащания;
- парични пазари и ценни книжа;
- информационни технологии;
- обслужване на клиенти.

През 2009 г. бе отделено голямо внимание на обучението чрез Международния банков институт, различни центрове за квалификация и обучение на кадри, както и на други български и международни институции. Служители на Банката участваха в множество международни конференции и курсове у нас и в чужбина във връзка с новите изисквания на Европейската общност в сферата на банковата дейност.

Клонова мрежа

През изтеклата година, посредством широката клонова мрежа, ЦКБ АД успя да предложи конкурентни финансови продукти и услуги на клиентите си не само в България, но и в Кипър. През 2009 г. Банката постави акцент върху повишаване ефективността и функционалността на изградената мрежа, доброто обслужване на своите клиенти и улеснен достъп до продуктовата гама.

Посредством клоновата си мрежа Банката се стреми в максимална степен да бъде на разположение на своите клиенти, да може да им осигури удобно, бързо и качествено обслужване.

Структурни единици и звена	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Банкови клона и офиси	263	266	251

През 2009 г. първият чуждестранен клон на ЦКБ в Кипър продължи да предлага банкови продукти и услуги на голям брой клиенти сред българските граждани, живеещи и работещи на територията на Република Кипър, местни граждани, малки и средни предприятия.

Банката в бъдеще

Централна кооперативна банка АД непрекъснато се стреми към увеличаване броя на своите клиенти като поддържа оптимално ниво на риска и отлични финансови резултати.

Целите на Банката в бъдеще са:

- Присъединяване към Target 2 и БИСЕРА 7 чрез БНБ на 1 февруари 2010 г.;
- Нови продукти и услуги за физически лица;
- Нови развития в картовия бизнес;
- Нови стратегии за смекчаване на ефектите от глобалната финансова криза;
- Запазване на качеството и намаляване на концентрацията на кредитния портфейл;
- Акцент върху клиентския, кредитния и пазарния риск;
- Извличане на ползи от нашата съществуваща широка клонова мрежа;
- Сътрудничество с водещи финансови институции от ЕС и САЩ;
- Обучение и квалификация на персонала;
- Добра ликвидност, запазване и увеличаване на балансовото число;
- Запазване на нашето място сред водещите и добре развити български банки.

Стремеж на Банката през 2010 г. ще бъде да задълбочи взаимоотношенията си с чуждестранните финансови институции, да запази броя на кредитните линии и да разнообрази продуктите си за външно финансиране. По този начин и чрез добрата си репутация, пазарни позиции и широко развита клонова мрежа ЦКБ АД ще може да удовлетвори непрекъснато нарастващите изисквания на своите клиенти.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД ЗА 2009 Г.

Пазарен дял и позициониране на ЦКБ АД*

През 2009 г. дейността на ЦКБ АД не бе повлияна от финансовата нестабилност, наложила се в световен мащаб. Банката успя да запази добрите си позиции сред банкова система в България. Съгласно групирането, направено от БНБ, българските банки са разпределени в три групи по размер на активите: I-ва група включва първите 5 банки с най – големи активи, II-ра група включва следващите 19 банки, а III-та група – клоновете на чуждестранните банки в България. В края на 2009 г. ЦКБ АД поддържа позицията си във втората група банки и заема 12 място сред всички банки, опериращи на територията на България. Към 31.12.2009 г. общото балансово число на банковата система е 70,867,899 хил. лв., а балансовото число на ЦКБ АД е 1,839,437 хил. лв.

Пазарният дял на ЦКБ АД по отношение на основните елементи от баланса и отчета за приходите и разходите е представен в следната таблица:

Пазарен дял на ЦКБ по отношение на:	Общо за банковата система	За II-ра група банки
Общо активи	2.60%	7.02%
Доходоносни активи	2.28%	6.19%
Дълготрайни материални активи	4.09%	9.95%
Привлечени средства	2.58%	7.01%
Привлечени средства от НФИ и др. клиенти	3.51%	9.32%
Предоставени кредити на НФИ	2.03%	5.65%
Нетен доход от лихви и дивиденди	2.39%	6.95%
Нетен нелихвен доход	5.10%	16.58%
Нетна печалба	2.83%	8.12%

* източник: данни, публикувани на сайта на БНБ за Надзорни цели, както и данни на банки, участващи в платежната система БИСЕРА.

В следващата таблица са представени основните финансови показатели на ЦКБ АД в сравнение с показателите на II-ра група банки и тези за банковата система като цяло:

Съотношение	ЦКБ АД	II-ра група банки	Общо за банковата система
Възвръщаемост на собств. капитал (ROE)	9.25%	6.31%	8.87%
Възвръщаемост на активите (ROA)	1.24%	1.03%	1.12%
Доходоносни активи / общо активи	77.55%	87.93%	88.21%
Норма на кредитиране	74.87%	112.44%	118.69%
Собствен капитал/сума на активите	13.67%	13.92%	13.34%
Степен на провизиране	1.84%	3.02%	4.04%
Нетен лихвен доход / разходи по икономически елементи (РИЕ)	75.67%	121.83%	149.26%
Нетен нелихвен доход/РИЕ	51.88%	35.04%	47.83%
Нетен лихвен марж	4.86%	4.27%	4.63%
РИЕ/Брутен доход	78.17%	59.31%	50.13%
Доходност на активите в края на периода	1.55%	1.18%	1.25%

През 2009 г. ЦКБ АД запази добър пазарен дял при издаване на **банкови карти** като отчита незначително намаление от - 3.37% , с което затвърди мястото си сред най - големите издатели на банков карти в страната. Общият брой на издадените от ЦКБ АД карти възлиза на 748,681.

През 2009 г. Банката отбеляза намаление при издаването на кредитни карти MasterCard, което е с 23.44% по-малко спрямо 2008 г. Абсолютното изменение в броя на издадените MasterCard и VISA кредитни карти е 7,681. Общият брой издадени **кредитни карти** на ЦКБ АД достигна 45,280, което е с около 14.50% по-малко в сравнение с предходната година.

Към 31.12.2009 г. Банката отчита ръст от 33.16% при издаването на дебитни карти ССВ-Office 1. Към края на 2009 г. общият брой на дебитните карти на ЦКБ АД възлиза на 703,401, което е с 2.55% по-малко от предходната година.

Общият брой на **АТМ** терминалите за изминалата 2009 г. възлиза на 339, което представлява увеличение със 7 броя в сравнение с предходната година. Към 31.12.2009 г. броят на ПОС терминалите, включително виртуални **ПОС** устройства, е 2,339 като процентното увеличение спрямо 2008 г. е 4.65%. С близо 5% се е увеличил броят ПОС терминали в търговски обекти. С 1.96% са се увеличили ПОС устройствата в клоновете на Банката. Броят инсталирани виртуални ПОС устройства се е увеличил с 8.54%.

Към 31.12.2009 г. пазарният дял на Банката по отношение на предоставените кредити на нефинансови институции е 2.21% и 6.20% спрямо банките от втора група.

През 2009 г. на пазара на банковите услуги ЦКБ АД заема 13-то място по предоставени кредити на предприятия. При експозициите на дребно ЦКБ АД остава на същата позиция като към края на 2009 г. заема 12-то място. На база отпуснатите жилищни и ипотечни кредити на физически лица на Банката се отрежда 13-то място в банковата система. По отношение на сегмента Потребителско кредитиране Банката заема девета позиция сред останалите български банки. За 2009 г. Банката е на 8-мо място според обема на привлечените средства от граждани, домакинства и други институции.

Управление на риска

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Централна кооперативна банка АД по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопреглетените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана и е структурирана според нивата на компетенции, както следва:

- **Управителен съвет** - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- **Специализирани колективни органи** - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;
- **Изпълнителни директори** - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- **Ръководители на структурни звена на Банката** – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена.

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска ЦКБ АД прилага и новото споразумение Базел II с принципно новите изисквания за управлението на кредитния риск и капиталовото покритие на операцияния риск.

Кредитен риск - вероятността контрагент или кредитополучател да изпадне в не възможност да изпълни поетите ангажименти по договори с Банката при определените в тях условия и срокове. В процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечение, приемливиза Банката, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност. Банката ежесечно извършва оценка на рисковата експозиция, произтичаща от кредитния портфейл като класифицира и провизира кредитите в него съгласно изискванията на Наредба № 9 на БНБ. Обект на постоянно наблюдение и отчитане са големите кредитни експозиции по Наредба № 7 на БНБ. Банката е приела и следи за спазването на лимити за кредитна експозиция по региони и отрасли. Горните лимити целят ограничаване концентрацията на кредитния портфейл в един или друг регион и отрасъл, което би довело до завишен кредитен риск.

Ликвиден риск - вероятността от затруднение на плащанията поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци; Банката управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

Пазарен риск - вероятността от възникване на загуба за Банката в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

Операционен риск - вероятността от преки или косвени загуби, произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за Банката процеси, системи или персонал.

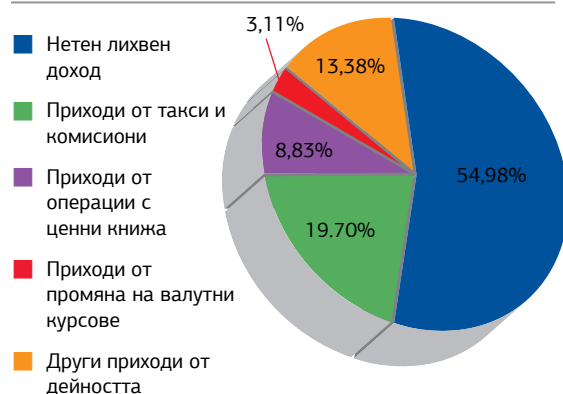
Отчет за приходите и разходите

През 2009 г. печалбата на Централна кооперативна банка АД продължи да нараства. Нетната печалба към края на годината възлиза на 22,095 хил. лв., което представлява повишение на финансовия резултат от над 2% в сравнение с 2008 г., когато печалбата възлизаше на 21,644 хил. лв.

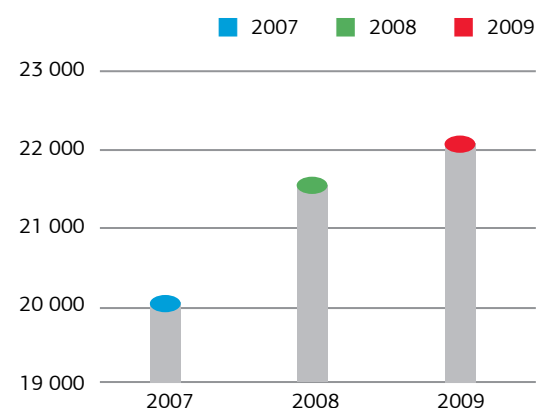
Финансовите показатели за възвръщаемост на капитала и възвръщаемост на активите възлизат съответно на 9.25% и 1.24%. Общата капиталова адекватност на Банката е 14.60%.

През 2009 г. нетният лихвен доход на ЦКБ АД бе основният източник на доход, отбелязвайки ръст от 4.12% до 67,912 хил. лв. спрямо предходната година, което представлява 54.98% от общите приходи. Следващи по дял в общо приходи са приходите от такси и комисиони с 19.70% и други приходи от дейността с 13.38%.

Структура на приходите

Нетна печалба

Разходите за лихви през 2009 г. са в размер на 68,826 хил. лв. при техен размер 42,708 хил. лв. за 2008 г. Нарастването възлиза на 61.15% и се дължи на увеличените задължения по депозити на клиенти. Нетните приходи от такси и комисиони се увеличават с 7.39%, достигайки 24,329 хил. лв.

В края на 2009 г. Банката реализира нетна печалба от операции с ценни книжа в размер на 10,907 хил. лв. и увеличава нетната си печалба си от промяна на валутни курсове с 12.40%.

Оперативните разходи на ЦКБ АД за 2009 г. възлизат на 89,854 хил. лв. В сравнение с 2008 г. те се увеличават с 9%. Нарастването на разходите за дейността се дължи на нови банкови услуги и увеличения брой на обслужваните клиенти. Съотношението оперативни разходи / общо приходи намалява до 72.74% в сравнение с 73.41% за 2008 г.

Анализ на активите и пасивите

Активи

Към 31 декември 2009 г. активите на ЦКБ АД възлизат на 1,839,437 хил. лв. В сравнение с 2008 г., когато балансовото число възлизаше на 1,664,100 хил. лв., има нарастване от 175 337 хил. лв. или над 10% на годишна база. Нарастването на общата сума на активите за цялата банкова система спрямо декември 2008 г. възлиза на 1.88%.

През изминалата година се наблюдава промяна в структурата на активите.

Структура на активите

В края на 2009 г. паричните средства в каса и по разплащателна сметка в БНБ възлизат на 310,525 хил. лв. и представляват 16.88% от общата сума на активите при съответно 303,184 хил. лв. и 18.22% от общата сума на активите за 2008 г. През 2009 г. се увеличават предоставените кредити и аванси на клиенти, а е налице известно намаление при дълготрайните активи. Средствата в първокласни банки, кореспондентски сметки и краткосрочни депозити възлизат на 58,059 хил. лв. или 3.16% от общата сума на активите на Банката.

Вложенията под формата на ценни книжа, включващи държавни ценни книжа, корпоративни облигации, акции и компенсаторни инструменти са инструмент за подобряване на доходността на Банката. Размерът на ценните книжа за търгуване е 26,972 хил. лв. през 2009 г. при 21,719 хил. лв. през 2008 г. Финансовите активи, държани за продажба, тези държани до падеж и инвестициите в дъщерни предприятия, са в размер на 181,981 хил. лв. при 182,506 хил. лв. за 2008 г. Централна кооперативна банка АД поддържа диверсифициран портфейл, чиято основна цел е повишаване доходите и печалбите от търгуваните книжа, както и осигуряването на висока степен на ликвидност. Банката обслужва първостепенни разпоредители с бюджетни сметки, които са обезпечени с държавни облигации.

Към 31.12.2009 г. общият размер на кредитните експозиции достигна 1,147,905 хил. лв. при 979,810 хил. лв. за 2008 г. Той заема най-голям дял от общата сума на активите – 62.41%. Причината за това е стремежът на Банката непрекъснато да подобрява своите пазарни позиции в областта на индивидуалното банкиране, както и МСП-кредитирането.

Разпределение на кредитния портфейл според класификацията на кредитния риск

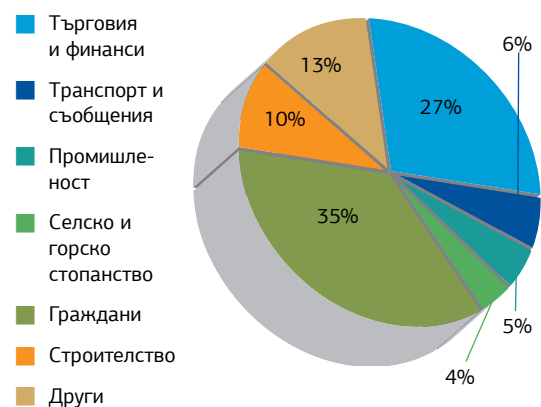

Кредитният портфейл запазва своето много добро качество. Към 31.12.2009 г. относителният дял на редовните експозиции в общата сума на кредитите на Банката е 91.66%. Загубата е с дял от 1.98%, а процентът на необслужваните кредити е 2.21%.

ЦКБ АД предоставя кредити на клиенти от всички стопански отрасли. Най-голяма част от кредитите са предоставени на домакинства и граждани и заемат близо 35% от общия дял в кредитния портфейл. На второ място са кредитните вложения, концентрирани в областта на търговията и финансите, които възлизат на 27%. Към 31.12.2009 г. отрасловата структура на кредитните вложения е както следва:

Разпределение на кредитите по отрасли

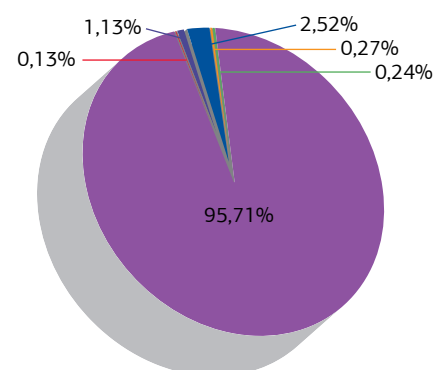
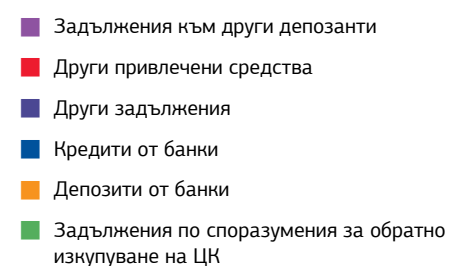
Пасиви

През 2009 г. в структурата на пасивите не се наблюдават съществени промени. Привлечените средства запазват своята стабилна структура, която позволява на Банката да не е зависима от външно финансиране и от кризите на световните финансови пазари.

Към 31.12.2009 г. общата стойност на привлечените средства на ЦКБ АД е 1,588,034 хил. лв. Те заемат 86.33% от общите пасиви, а нарастването им в сравнение с предходната година е 10.62%. Общият размер на депозитите на граждани към 31.12.2009 г. е 1,519,876 хил. лв., което представлява ръст от 9.74% спрямо 2008 г. Привлечените средства от финансови институции под формата на депозити и репо сделки са 0.51%. Привлечените средства от други депозанти – граждани и нефинансови институции, затвърдиха ролята си на основен източник на финансиране на операциите на ЦКБ АД. Техният дял в общия обем на задълженията на Банката е 95.71% при 96.47% за 2008 г.

Структурата на пасивите на Банката се илюстрира чрез следната графика:

Структура на пасивите

Привлечените средства от граждани и домакинства заемат дял в общата сума на привлечените средства от клиенти 57.17%. Привлечените средства от предприятия възлизат на 42.01%, а тези от други институции на 0.82%.

През изминалата година бяха актуализирани и лихвените проценти по депозитите на физически лица. Лихвата по годишен депозит в лева е 8%, а в евро – 6,5%.

Още по-атрактивни са лихвените проценти по привилегированите депозити на ЦКБ АД. Клиентите, избрали Депозит +, вече получават лихва до 8,75% в лева и до 7,5% в евро.

Значителният дял на привлечените средства от населението е важен и стабилен източник на ресурс за Банката. Това се обуславя от избраната от Банката стратегия да бъде преди всичко банка, насочена към обслужване на населението (т.нар. "retail bank"). Тази стратегия налага продължаване на усилията за разработване и внедряване на нови продукти и услуги за гражданите и домакинствата, както и за малки и средни предприятия, които са основната част от клиентите на ЦКБ АД.

Собствен капитал

Към края на 2009 г. собственият капитал на ЦКБ АД възлиза на 251,403 хил. лв., увеличавайки своя размер с 10% спрямо 2008 г. Нарастването на собствения капитал е вследствие на формираната през годината печалба и намаление на преоценъчния резерв. Акционерният капитал на Банката запазва своя размер от предходната година, възлизайки на 83,155 хил. лв. Нетната печалба през 2009 г. е в размер на 22,095 хил. лв., докато към края на 2008 г. тя е 21,644 хил. лв.

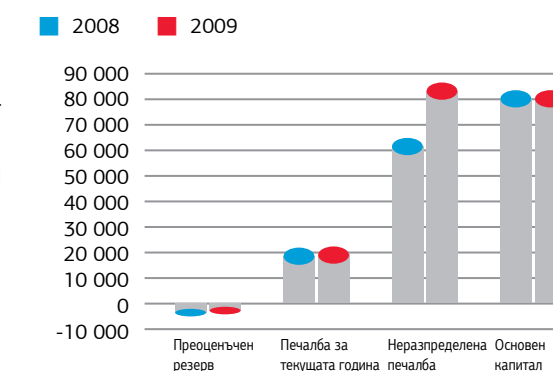
Увеличението по отношение на неразпределената печалба, която възлиза на 86,153 хил. лв. през 2009 г., е в размер на 33.55% спрямо предходната година. И през тази година Банката продължи досегашната си политика чрез капитализация на печалбите да подпомага увеличението на капитала и активите си.

Централна кооперативна банка АД е публично дружество, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса от март 1999 г. Пазарната капитализация на Банката към края на 2009 г. възлиза на 108,102 хил. лв.

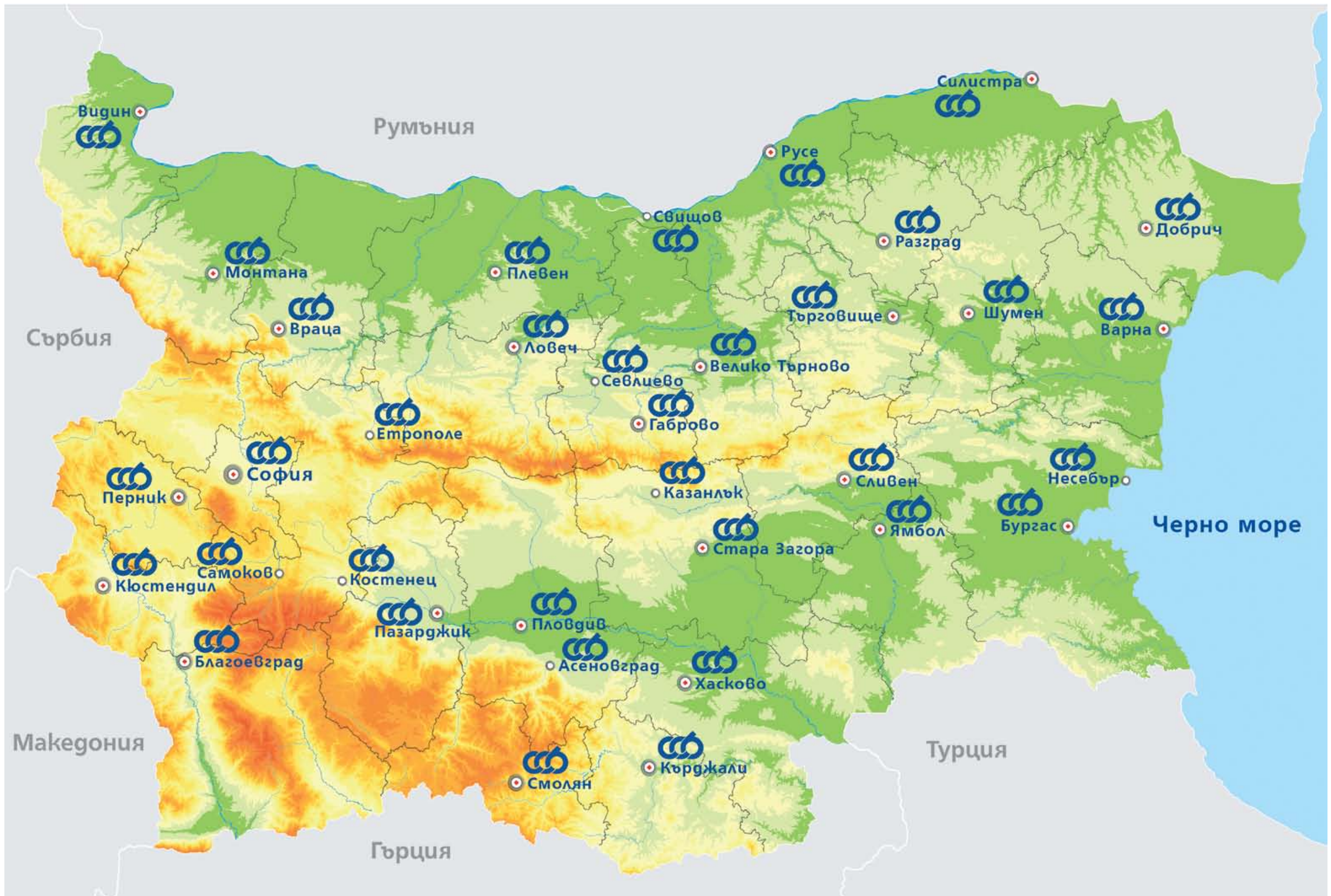
Нарастване на собствения и акционерния капитал

Собствен капитал

ПРИЛОЖЕНИЕ №1: КЛОНОВА МРЕЖА

Град	Име	Адрес	Телефон
1 Асеновград	Клон Асеновград	4230 Асеновград, ул. Речна 8	+359 331/63193
	Офис Запад	4230 Асеновград 4230, бул. България 4	+359 331/68695
	Офис Лъки	4241 Лъки, ул. Възраждане 19	+359 3052/3080
	Офис Аркадия	4000 Пловдив, бул. Санкт Петербург 48, Ж.Р.Тракия	+359 32/290001
	Офис Тракия	4000 Пловдив, (ул. Четвърти януари 23), ТРАКИЯ в РУМ Тракия	+359 32/290002
Офис Тополово	4260 с. Тополово, ул. Цар Калоян 59, Търг. комплекс Тянков	+359 3321/2341	
2 Благоевград	Клон Благоевград	2700 Благоевград, ул. Васил Левски 13	+359 73/882961
	Офис Благоевград	2700 Благоевград, Св. Св. Кирил и Методий 5	+359 73/834153
	Офис Сандански	2800 Сандански, бул. Свобода 13	+359 746/30322
	Офис Разлог	2760 Разлог, ул. Христо Ботев 5	+359 747/80034
	Офис Петрич	2850 Петрич, ул. Рокфелер 52 А	+359 745/21180
	Офис Гоце Делчев	2900 Гоце Делчев, ул. Бяло море 13	+359 751/60205
3 Бургас	Клон Бургас	8000 Бургас, ул. Конт Андрованти 4	+359 56/874500
	Офис Александровска	8000 Бургас, ул. Александровска 1	+359 56/879683
	Офис Славейков	8005 Бургас, ж.к. Славейков, бл.107	+359 56/581301
	Офис Демокрация	8001 Бургас, ж.к. Братя Миладинови, бул. Демокрация, бл. 117 - партер	+359 56/530269
	Офис Летище	Летище Бургас	-
	Офис Меден рудник	8000 Бургас, ж.к Меден рудник, ул. Априлци 7	-

Град	Име	Адрес	Телефон
	Офис Карнобат	8400 Карнобат, ул. Патриарх Евтимий 2	+359 559/22268
	Офис Айтос	8500 Айтос, ул. Цар Освободител 15	+359 558/29041
4 Варна	Клон Варна	9000 Варна, бул. Съборни 58 А	+359 52/608754
	Офис Варна	9000 Варна, бул. Княз Борис I 13	+359 52/608146
	Офис Проектантска	9000 Варна, бул. Цар Освободител 76 Г	+359 52/600365
	Офис Трезор	9000 Варна, ул. Шипка 23	+359 52/600072
	Офис Черно море	9000 Варна, ул. Княз Борис I 46	+359 52/614128
	Офис Бенковски	9000 Варна, ул. Георги Бенковски 16	+359 52/600067
	Офис Летище	9103 Варна, Летище Варна	+359 52/730450
	Офис Провадия	9200 Провадия, Централен площад	+359 518/47110
	Офис Балчик	9600 Балчик, ул. Приморска 8	+359 579/72232
	Офис Отец Паисий	9000 Варна, ул. Яне Сандански 1	+359 52/608505
	Офис Цар Симеон	9000 Варна, ул. Цар Симеон I 31	+359 52/608501
	Офис Константин и Елена	9000 Варна, к. к. Константин и Елена, Търг. комплекс Шипка	+359 52/631050
	Офис Елпром	9000 Варна, бул. Владислав Варненчик 277	+359 52/509671
	Офис Община Варна	9002 Варна, бул. 8-ми Приморски Полк 43	+359 52/600722
	Офис Варна Плод	9009 Варна, ул. Академик Курчатов 1	+359 52/500491
	Офис Владислав	Варна, бул. Владислав Варненчик 18	+359 52/604517
	Офис Черноморец	9002 Варна, бул. 8-ми Приморски полк 55	+359 52/650144
	Офис Сливница 77	9000 Варна, бул. Сливница 72	+359 52 602411

Град	Име	Адрес	Телефон
	Офис Мадара	9000 Варна, ул. Русе 59	+359 52 604445
	Офис Аврен	-	-
5 Велико Търново	Клон Велико Търново	5000 Велико Търново, ул. Никола Габровски 4	+359 62/620523
	Офис Елена	5070 Елена, ул. Иларион Макариополски 1	+359 6151/2279
	Офис Сухиндол	5240 Сухиндол, ул. Росица 115	+359 6136/2959
	Офис Горна Оряховица	5100 Горна Оряховица, ул. Св. Княз Борис I 10	+359 618/60243
	Офис Златарица	5090 Златарица, ул. Ст. Попстоянов 10	+359 615/35520
	Офис Полски Тръмбеш	5180 Полски Тръмбеш, ул. Търговска 88	+359 6141/3056
	Офис Павликени	5200 Павликени, ул. Съединение 4	+359 610/52693
6 Видин	Клон Видин	3700 Видин, ул. Акад. Стефан Младенов 4	+359 94/600152
	Офис Цар Симеон Велики	3700 Видин, ул. Цар Симеон Велики 1	+359 94/600091
7 Враца	Клон Враца	3000 Враца, ул. Лукашов 5	+359 9262/2539
	Офис Козлодуй	3320 Козлодуй, ул. Христо Ботев 3	+359 973/80726
	Офис Борован	3240 Борован, ул. Славко Ценов 5	+359 9147/2080
	Офис Мездра	3100 Мездра, ул. Христо Ботев 30	+359 910/92739
	Офис Бяла Слатина	3200 Бяла Слатина, ул. Димитър Благоев 76	+359 915/82414
8 Възраждане	Клон Възраждане	1303 София, пл. Възраждане 3	+359 2/9234821
	Офис Ал. Стамболийски	1301 София, бул. Александър Стамболийски 47	+359 2/9804272
	Офис Стефан Стамболов	1301 София, бул. Стефан Стамболов 2	+359 2/9812818
	Офис Христо Ботев	1233 София, бул. Христо Ботев 163	+359 2/9313854

Град	Име	Адрес	Телефон
	Офис МЗХ	1606 София, бул. Христо Ботев 55, Министерство на земеделието и храните	+359 2/98511691
	Офис Пиротска	1303 София, ул. Софроний Врачански 27	+359 2/8321663
	Офис Руски паметник	1606 София, бул. Ген. Михаил Д. Скобелев 77	+359 2/9516531
9 Габрово	Клон Габрово	5300 Габрово, ул. Брянска 54	+359 66/817011
	Офис Столетов	5300 Габрово, бул. Столетов 24	+359 66/882068
	Офис Дряново	5370 Дряново, ул. Шипка 144	+359 676/75230
10 Добрич	Клон Добрич	9300 Добрич, бул. България 1	+359 58/600134
	Офис Тервел	9450 Тервел, ул. Св. Св. Кирил и Методий 6	+359 5751/3004
	Офис Шабла	9680 Шабла, ул. Добруджа 2	-
	Офис Каварна	9650 Каварна, бул. България 65	+359 570/85053
	Офис Генерал Тошево	9500 Генерал Тошево, ул. 3-ти март 2	+359 5731/2044
	офис Трети март	9300 Добрич, бул. Трети Март 47	+359 58/604149
11 Дондуков	Клон Дондуков	1000 София, бул. Княз Ал. Дондуков 7 Б	+359 2/9306911
	Офис Дондуков 13	1000 София, бул. Княз Ал. Дондуков 13	+359 2/9267911
	Офис Борса	1574 София, ж.к. Слатина, бул. Проф. Цветан Лазаров 13, Булгарплод	+359 2/9712651
	Офис Екзарх Йосиф	1000 София, ул. Екзарх Йосиф 23	+359 2/9835651
	Офис Цар Самуил	1202 София, ул. Цар Самуил 147	+359 2/9310918
	Офис ЕСРС	1164 София, бул. Драган Цанков 6 – СРС	+359 2/9641695
	Офис СРС Нотариат	1142 София, бул. Патриарх Евтимий 2 Нотариат	+359 2/9867142

Град	Име	Адрес	Телефон
	Офис СРС Брачна колегия	1618 София, бул. Цар Борис III 54 – СРС, Брачна колегия	+359 2/9549293
	Офис СИС към ЕСРС	1142 София, бул. Патриарх Евтимий 2 - Съдебно изпълнителна служба	+359 2/9867142
	Офис Мария Луиза	1202 София, бул. Мария Луиза 80	+359 2/9314048
12 Дървеница	Клон Дървеница	1756 София, бул. Св. Климент Охридски 8	+359 2/8167957
	Офис Студ. град	1700 София, ж.к. Студентски град, ул. 8-ми декември, Търговски к/с кв.103	+359 2/9623186
	Офис Изток	1113 София, ж.к. Изток, ул. Фр. Жолио Кюри 20	+359 2/8164470
	Офис Студ. град 2	1700 София, ул. Проф. Д-р Иван Странски 2	+359 2/8681175
	Офис Симеоновско шосе	1700 София, ул. Симеоновско шосе 85 "З"	+359 2/9624770
13 Етрополе	Клон Етрополе	2180 Етрополе, ул. Георги Димитров 2	+359 720/7414
	Офис Ботевград	2140 Ботевград, ул. Гурко 2	+359 723/66914
	Офис Правец	2161 Правец, бул. 3-ти март 23	+359 7133/2165
	Офис Пирдоп	2070 Пирдоп, пл. Тодор Влайков, бл.9 -партер	+359 7181/7220
	Офис Златица	2080 Златица, пл. Македония 1	+359 728/66100
	офис Копривщица	Копривщица, бул. Хаджи Ненчо Палавеев 49	+359 7184/2031
14 Казанлък	Клон Казанлък	6100 Казанлък, бул. 23-ти Пехотен шипченски полк 3	+359 431/68241
	Офис Шипченски полк	6100 Казанлък, бул. 23-ти Пехотен шипченски полк 4	+359 431/64464
	Офис Мъглиж	6180 Мъглиж, пл. 3-ти март 11	+359 4321/2082
	Офис Павел Баня	6155 Павел Баня, ул. Освобождение 9	+359 4361/3020
	Офис Карлово	4300 Карлово, ул. Генерал Карцов 57	+359 335/90470

Град	Име	Адрес	Телефон
	Офис Сопот	4330 Сопот, ул. Иван Вазов 25	+359 3134/6599
15 Костенец	Клон Костенец	2030 Костенец, ул. Търговска 11А	+359 7142/3080
	Офис Ихтиман	2050 Ихтиман, ул. Цар Освободител 114	+359 724/82298
	Офис Долна Баня	2040 Долна Баня, ул. Търговска 93	+359 7120/2297
16 Кърджали	Клон Кърджали	6600 Кърджали, ул. Републиканска 47	+359 361/60909
	Офис Крумовград	6900 Крумовград, пл. България 6	+359 3641/7132
	Офис Момчилград	6800 Момчилград, ул.27-ми декември 2	+359 3631/6776
	Офис Кирково	6884 с. Кирково, ул. Димитър Благоев 32	+359 3679/3204
17 Кюстендил	Клон Кюстендил	2500 Кюстендил, ул. Константинова баня 22	+359 78/551115
	Офис Дупница	2600 Дупница, ул. Христо Ботев 5	+359 701/51183
18 Ловеч	Клон Ловеч	5500 Ловеч, ул. Професор Иширков 10	+359 68/600565
	Офис Осъм	5500 Ловеч, ул. Търговска 28А	-
	Офис Ябланица	5750 Ябланица, пл. Възраждане 5	+359 6991/2112
	Офис Тетевен	5700 Тетевен, ул. Иван Вазов 16	+359 678/2339
	Офис Луковит	5770 Луковит, ул. Възраждане 100	+359 697/2339
	Офис Лесидрен	5520 с. Лесидрен, ул. Стара планина 106	+359 6920/2051
	Офис Троян	5600 Троян, ул. Г. С. Раковски 44	+359 670/60167
19 Мадрид	Клон Мадрид	1505 София, бул. Мадрид 37-39	+359 2/8144920
	Офис Янко Сакъзов	1504 София, бул. Янко Сакъзов 32	+359 2/9434223

Град	Име	Адрес	Телефон
	Офис Орлов мост	1504 София, бул. Цар Освободител 33, пл. Орлов мост	+359 2/9461757
	Офис Оборище	1504 София, ул. Оборище 1-3	+359 2/9434464
20 Младост	Клон Клон Младост	1784 София, ж.к. Младост 1, бул. Андрей Сахаров 14	+359 2/9744606
	Офис Младост 4	1750 София, ж.к. Младост 4, Битов комбинат до бл. 416	+359 2/9743881
	Офис Младост 1	1750 София, ж.к. Младост 1, ул. Иван Винаров, бл.24	+359 2/9757476
	Офис Младост 1А	1729 София, ж.к. Младост 1А, бл. 550, вх. 2	+359 2/9743212
	Офис Горубляне	1138 София, кв. Горубляне, ул. Самоковско шосе 46	+359 2/9736585
21 Монтана	Клон Монтана	3400 Монтана, бул. Трети март 59	+359 96/300810
	Офис Лом	3600 Лом, ул. Дунавска 18	+359 971/60219
	Офис Вълчедръм	3650 Вълчедръм, ул. Бенковски 4	+359 9744/2109
	Офис Вършец	3540 Вършец, бул. Република 8	+359 9527/3008
	Офис Берковица	3500 Берковица, бл. Бор 2	+359 953/88923
22 Несебър	Клон Несебър	8230 Несебър, ул. Струма 23	+359 554/29966
	Офис Поморие	8200 Поморие, ул. Княз Борис 78	+359 596/26078
	Офис Слънчев бряг	8240 Слънчев бряг, Административна сграда на Слънчев бряг АД	+359 554/22828
	офис Иван Вазов	8230 Несебър, ул. Иван Вазов 25	+359 554/46086
	Офис Свети Влас	8256 Свети Влас, ул. Цар Симеон 17А	+359 554/68644
23 Пазарджик	Клон Пазарджик	4400 Пазарджик, ул. Есперанто 7	+359 34/401611
	Офис Пещера	4550 Пещера, пл. България, ул. Дойранска епопея 36	+359 350/63864

Град	Име	Адрес	Телефон	
	Офис	Панагюрище	4500 Панагюрище, пл. 20-ти Април	+359 357/62336
	Офис	Велинград	4600 Велинград, пл. Фонтани, п. к. 98	+359 359/58494
24 Перник	Клон Перник	2300 Перник, ул. Кракра Пернишки 4	+359 76/688330	
	Офис	Елена	2300 Перник, ул. Св. Св. Кирил и Методи 23	+359 76/607887
	Офис	Община	2300 Перник, пл. Св. Иван Рилски 1А	+359 76/684203
	Офис	Изток	2304 Перник, ул. Юрий Гагарин 36	+359 76/674050
25 Плевен	Клон Плевен	5800 Плевен, ул. Васил Левски 150	+359 64/882310	
	Офис	Обнова	5922 Обнова, ул. 9-ти Септември 29	+359 6538/2686
	Офис	Районен съд	5800 Червен бряг, ул. Екзарх Йосиф 6, Районен съд	+359 659/94040
	Офис	Червен бряг	5980 Червен бряг, ул. Княз Борис I, блон Слънце	+359 659/92839
26 Пловдив	Клон Пловдив	4000 Пловдив, ул. Бетовен 5	+359 32/654950	
	Офис	Мария Луиза	4000 Пловдив, бул. Мария Луиза 55	+359 32/623425
	Офис	Кооптърговия	4003 Пловдив, ул. Брезовско шосе 142, Кооптърговия	+359 32/955174
	Офис	Смирненски	4001 Пловдив, ул. Царевец 13, СМИРНЕНСКИ	+359 32/640279
	Офис	Лайпциг	4000 Пловдив, бул. Руски 117, ЛАЙПЦИГ	+359 32/621341
	Офис	Вапцаров	4004 Пловдив, ул. Н. Й. Вапцаров 115	+359 32/670373
	Офис	Хисар	4180 Хисар, бул. Ген. Гурко 25	+359 337/62456
	Офис	Раковски	4150 Раковски, ул. Георги С. Раковски 170	+359 3151/2275
	Офис	Марица	4020 Пловдив, ул. Янко Сакъзов 44	+359 32/275760

Град	Име	Адрес	Телефон	
	Офис	Първомай	4270 Първомай, ул. Орфей 2	+359 336/2931
27 Пловдив България	Клон Пловдив-България	4003 Пловдив, бул. България 31	+359 32/921111	
	Офис	Кричим	4220 Кричим, пл. Обединение 10	+35 3145/2173
	Офис	Калояново	4173 Калояново, пл. Възраждане 3	-
28 Разград	Клон Разград	7200 Разград, ул. Стефан Караджа 7	+359 84/661292	
	Офис	Кубрат	7300 Кубрат, ул. Цар Освободител 2	+359 838/73905
	Офис	Завет	7330 Завет, Бул. Освобождение 101	+359 8342/2105
	Офис	Исперих	7400 Исперих, ул. Васил Левски 91	+359 835/2939
	Офис	Цар Калоян	7280 Цар Калоян, пл. Демокрация 1	+359 8314/2910
	Офис	Лозница	7290 Лозница, ул. Дружба 14	+359 8362/2011
29 Русе	Клон Русе	7000 Русе, пл. Хан Кубрат 1, пощ. кутия 467	+359 82/826070	
	Офис	Глоджево	7040 Глоджево, ул. Димитър Благоев 32	+359 8324/2466
	Офис	Борово	7174 Борово, ул. Н. Й. Вапцаров 1А	+359 8140/2245
	Офис	Ценово	7139 Ценово, ул. Цар Освободител 62	+359 8122/2577
	Офис	Тутракан	7600 Тутракан, ул. Трансмариска 31	+359 857/60008
30 Самоков	Клон Самоков	2000 Самоков, ул. Търговска 33	+359 722/68910	
	Офис	Самоково	2003 Самоков, кв. Самоково, ул. Преспа 5, бл. 35	+359 722/60121
31 Свищов	Клон Свищов	5250 Свищов, ул. Цар Освободител 5	+359 631/61251	
	Офис	Белене	5930 Белене, ул. България 33	+359 658/36641

Град	Име	Адрес	Телефон
32 Севлиево	Клон Севлиево	5400 Севлиево, ул. Стоян Бъчваров 4	+359 675/32665
	Офис	Стара Планина	5400 Севлиево, ул. Стара планина 70 +359 675/85050
33 Силистра	Клон Силистра	7500 Силистра, ул. Г. С. Раковски 1	+359 86/821236
	Офис	Цар Симеон Велики	7500 Силистра, ул. Цар Симеон Велики 29 +359 86/821206
	Офис	Дулово	7650 Дулово, ул. Васил Левски 8 +359 855/25195
	Офис	Тутракан	7600 Тутракан, ул. Трансмариска 53 +359 857/60495
34 Сливен	Клон Сливен	8800 Сливен, пл. Александър Стамболийски 1	+359 44/662945
	Офис	Армеец	8800 Сливен, ул. Цар Освободител 11 +359 44/632959
	Офис	Нова Загора	9800 Нова Загора, ул. Народни будители 34 +359 457/68168
	Офис	Младост	8800 Сливен, бул. Бургаско шосе 51 +359 44/680028
35 Смолян	Клон Смолян	4700 Смолян, бул. България 11	+359 301/62163
	Офис	Райново	4700 Смолян, кв. Райново, ул. Бяло море 3 +359 301/62082
	Офис	Рудозем	4960 Рудозем, ул. Освобождение 3 +359 306/4570
	Офис	Мадан	4900 Мадан, ул. Обединение 12 +359 308/2085
36 Созопол	Клон Черно море	8130 Созопол, ул. Аполония 17	+359 550/26372
	Офис	Созопол	8130 Созопол, ул. Републиканска 16 +359 550/22550
	Офис	Царево	8260 Царево, ул. Хан Аспарух 24 +359 590/53958
	Офис	Приморско	8180 Приморско, ул. Трети март 57 +359 550/32317
37 София Град	Клон София-град	1000 София, ул. Г. С. Раковски 103	+359 2/9266121

Град	Име	Адрес	Телефон
	Офис	Коперник	1113 София, ул. Николай Коперник 7 +359 2/9710137
	Офис	Слатина	1574 София, ж. к. Слатина, ул. Слатинска бл. 20 +359 2/9711442
	Офис	Сточна гара	1202 София, Сточна гара, бул. Сливница 212, вх.А +359 2/9833772
	Офис	Химснаб	1271 София, кв. Илиянци, ул. Складова база 1, Химснаб +359 2/8381006
	Офис	Дружба 1	1582 София, ж. к. Дружба, бул. Цветан Лазаров – пред бл. 209 +359 2/9790698
	Офис	Дружба 2	1592 София, ж.к. Дружба 1, ул. 5030 - 6 +359 2/9790803
	Офис	Сребърна	1407 София, кв. Хладилника, ул. Сребърна 14 +359 2/9622316
38 София Запад	Клон София-Запад	1359 София, бул. Панчо Владигеров, бл. 442	+359 2/9238022
	Офис	Люлин 2	1343 София, ж. к. Люлин 2, до бл. 227, Т-маркет +359 2/8272397
	Офис	Връбница	1231 София, ж.к. Връбница, ул. Бели Дунав, бл. 637, вх. Б, ет. 1 +359 2/9340098
	Офис	Орион	1324 София, ж.к. Люлин 10, ул. Орион 1-3 +359 2/8250698
	Офис	Надежда	1220 София, ж. к. Надежда 2, бул. Ломско шосе 50 +359 2/9360735
	Офис	Софияпласт	1220 София, бул. Илиянско шосе 33, Софияпласт +359 2/9311093
	Офис	Костинброд	2230 Костинброд, ул. Детелина 2 +359 721/66331
	Офис	Своге	2260 Своге, ул. Цар Симеон 12А +359 7226/4800
	Офис	Банкя	1320 Банкя, ул. Княз Борис I 6 +359 2/9977581
39 София Юг	Клон София-Юг	1612 София, ж. к. Красно село, бул. Гоце Делчев, бл. 35	+359 2/8188081
	Офис	Борово	1618 София, бул. Братя Бъкстон 24 +359 2/9559006
	Офис	Княжево	1619 София, бул. Цар Борис III 357 +359 2/9571928

Град	Име	Адрес	Телефон
	Офис Павлово	1618 София, бул. Ал. С. Пушкин 13	+359 2/9555286
	Офис Овча купел	1632 София, бул. Монтевидео 47 / пред бл. 414/	+359 2/9562219
	Офис Белите брези	1680 София, ж.к. Хиподрума, ул. Емине 23	+359 2/8188082
	Офис Южен парк	1404 София, бул. Петко Ю. Тодоров, бл. 4-партер	+359 2/9589201
40	Стамболийски Клон Стамболийски	1309 София, бул. Ал. Стамболийски 156	+359 2/8128753
	Офис Гевгелийски	1309 София, ж. к. Гевгелийски, ул. Мачуково, срещу бл. 1	+359 2/9294473
	Офис Щросмайер	1233 София, ж.к. Фондови жилища, ул. Йосиф Щросмайер, бл. 217	+359 2/9311081
	Офис Сливница	1309 София, бул. Сливница, спирка Оряхово, маг. 22	+359 2/9200300
	Офис Ал. Стамболийски	1309 София, бул. Ал. Стамболийски 237	+359 2/9200183
	Офис Красна поляна	1330 София, ж.к. Красна поляна, бул. Възкресение, бл.132 А	+359 2/9201540
41	Стара Загора Клон Стара Загора	6000 Стара Загора, ул. Кольо Ганчев 54	+359 42/220369
	Офис Гурново	6199 Гурново, ул. Княз Александър Батемберг 4а	+359 4331/2238
	Офис Чирпан	6200 Чирпан, пл. Съединение 1	+359 416/6344
	Офис Веря	6000 Стара Загора, ул. Ген. Гурно 58	+359 42/220107
	Офис Гълъбово	6280 Гълъбово, Център, блок 11	+359 418/62175
42	Търговище Клон Търговище	7700 Търговище, ул. Васил Левски 5	+359 601/69111
	Офис Енергия	7700 Търговище, Индустриална зона, Енергия АД	+359 601/68306
	Офис Стефан Караджа	7700 Търговище, ул. Стефан Караджа 36	+359 601/62337
	Офис Опака	7840 гр. Опака, ул. България 69	+359 6039/2490

Град	Име	Адрес	Телефон
	Офис Попово	7800 Попово, ул. Александър Стамболийски 1	+359 608/47932
	Офис Омуртаг	7900 Омуртаг, ул. Александър Стамболийски 1	+359 605/4418
	Офис Антоново	7940 Антоново, ул. Тузлушки герой 24	+359 6071/2259
	Офис Върбица	9870 Върбица, ул. Септемврийско въстание 49	+359 5391/2115
44	Хаджи Димитър Клон Хаджи Димитър	1510 София, ж.к. Хаджи Димитър, ул. Макгахан 51, срещу бл. 80	+359 2/8144851
	Офис Орландовци	1225 София, кв. Орландовци, ул. Хр. Станишев 18	+359 2/9366775
	Офис Ботевградско шосе	1517 София, бул. Ботевградско шосе 46	+359 2/9450594
	Офис Тодорини нукли	1505 София, ж. к. Суха река, ул. Тодорини нукли 7	+359 2/9434195
43	Хасково Клон Хасково	6300 Хасково, ул. Скопие 1	+359 38/607838
	Офис Хасково 2	6300 Хасково, бул. България 3	+359 38/622259
	Офис Хасковски окръжен съд	6300 Хасково, бул. България 144	+359 38/631165
	Офис Свиленград	6500 Свиленград, бул. България 114	+359 379/71436
	Офис Димитровград	6400 Димитровград, бул. Г. С. Раковски 13, бл.Б1	+359 391/64468
	Офис Неохим АД	6400 Димитровград, ул. Химкомбинатска 3, Неохим	+359 391/64462
	Офис Харманли	6450 Харманли, ул. България 3А	+359 373/82814
45	Химимпорт Клон Химимпорт	1000 София, ул. Стефан Караджа 2	+359 2/9321910
	Офис Хаджи Димитър	1000 София, ул. Хаджи Димитър 9-11, офис 2	+359 2/9802939
	Офис Енергопроект	1000 София, бул. Джеймс Баучър 51	+359 2/9659935
	Офис Народен Театър	1000 София, ул. Иван Вазов 2, Народен театър	+359 2/9359010

Град	Име	Адрес	Телефон
46 Централен	Клон Централен	1463 София, ул. Гургулят 18	+359 2/9263062
	Офис Витоша	1408 София, бул. Витоша 93	+359 2/9531082
	Офис Патриарх Евтимий	1000 София, ул. Патриарх Евтимий 20	+359 2/9808608
	Офис ВМА	1606 София, бул. Св. Георги Софийски 56, ВМА	+359 2/9515480
	Офис Пирогов	1605 София, бул. Пенчо Славейков 5	+359 2/9533852
	Офис Евлоги Георгиев	1142 София, бул. Евлоги Георгиев 57-59	+359 2/9885025
	Офис Раковски 173	1000 София, ул. Г. С. Раковски 173	+359 2/9882929
47 Шумен	Клон Шумен	9700 Шумен, бул. Славянски 13А	+359 54/868930
	Офис Нови пазар	9900 Нови Пазар, ул. Цар Освободител 16	+359 537/22064
	Офис Велики Преслав	9850 Велики Преслав, ул. Борис Спиров 50	+359 538/42190
	Офис Патлейна	9703 Шумен, ул. Патлейна 10	+359 54/874701
48 Ямбол	Клон Ямбол	8600 Ямбол, пл. Освобождение 7	+359 46/662045
	Офис Стралджа	8680 Стралджа, ул. Хемус 21	+359 476/5232
	Офис Елхово	8700 Елхово, ул. Търговска 65А	+359 478/88571
49 Nicosia (Cyprus)	Клон Nicosia (Cyprus)	1070 Nicosia, Cyprus, 69, Arch. Makarios III Ave., Tlais Tower	+357 22447757

ПРИЛОЖЕНИЕ №2: НОСТРО СМЕТКИ

Банка	BIC	Банка	Сметка №
KBC Bank NV, Brussels	KREDBEBB	EUR	488-5918232-05
Deutsche Bank AG, Frankfurt am Main	DEUTDEFF	EUR	100 9233560 0000
Standard Chartered Bank (Germany) GMBH	SCBLDEFX	EUR	018183003
UniCredito Italiano SpA, Milan	UNCRITMM	EUR	0995 172
Societe Generale, Paris La Défense	SOGEFRPP	EUR	002010319130
Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG, Vienna	RZBAATWW	EUR	000-50.098.938
Rabobank Nederland, Utrecht	RABONL2U	EUR	390879673A00EUR
Panellinia Bank S.A., Athens	PNELGRAA	EUR	GR310491001000000 4109550014
Standard Chartered Bank, New York Branch	SCBLUS33	USD	3582021983001
Deutsche Bank Trust Company Americas, New York	BKTRUS33	USD	04164299
HSBC Bank USA, New York	MRMDUS33	USD	000304875
Credit Suisse, Zurich	CRESCHZZ80A	CHF	0835-0902027-53-001
Barclays Bank PLC, London	BARCGB22	GBP	20325380245925
The Toronto-Dominion Bank, Toronto	TDOMCATT	CAD	0360-01-2223944 TORONTO
Danske Bank Aktieselskab, Copenhagen	DABADKKK	DKK	3996024253
Skandinaviska Enskilda Banken AB (Publ), Stockholm	ESSESESS	SEK	52018518488
DnB NOR Bank ASA, Oslo	DNBANOKK	NOK	7001.02.05172
Sumitomo Mitsui Banking Corporation, Tokyo	SMBCJPJT	JPY	4280
Nordea Bank Polska S.A.	NDEAPLP2	PLN	PL721440000300000000 10131917

Deloitte. Deloitte Audit OOD
UIC 121145199
103, Al. Stambolijski Blvd.
1303 Sofia
Bulgaria
Tel.: +359 (0) 2 802 3300
Fax: +359 (0) 2 802 3350
www.deloitte.bgДелойт Одит ООД
ЕИК 121145199
бул. "Ап. Стамболийски" 103
София 1303
България
Тел.: +359 (0) 2 802 3300
Факс: +359 (0) 2 802 3350

Доклад на независимия одитор

До акционерите на
Централна кооперативна банка АД

Доклад върху индивидуалния финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения индивидуален финансов отчет на Централна кооперативна банка АД ("Банката"), включващ индивидуален отчет за финансовото състояние към 31 декември 2009 г. и индивидуален отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за индивидуалния финансов отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), одобрени от Европейския съюз, се носи от ръководството на Банката. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu, a Swiss Verein, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu and its Member Firms. Please see www.deloitte.com/bg/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Bulgaria.

Делойт се отнася към едно или повече дружества - членове на Делойт Туш Томацу, сдружение регистрирано в Швейцария, както и към мрежата от дружества - членове, всяко от които е юридически самостоятелно и независимо лице. За детайлна информация относно правната структура на Делойт Туш Томацу и дружествата - членове, моля посетете www.deloitte.com/about. За детайлна информация относно правната структура на Делойт България, моля посетете www.deloitte.com/bg/about.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu

грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този индивидуален финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко индивидуалният финансов отчет не съдържа съществени грешки.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в индивидуалния финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия в индивидуалния финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на индивидуалния финансов отчет от страна на Банката, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Банката. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на индивидуалния финансов отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение индивидуалният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Банката към 31 декември 2009 г., както и финансовите й резултати от дейността и паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с МСФО, одобрени от Европейския съюз.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания - Годишен индивидуален доклад на ръководството за дейността на Банката съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството

Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, чл. 38, алинея 4, ние прегледахме приложения Годишен индивидуален доклад за дейността на Банката, изготвен от ръководството на Банката. Годишният индивидуален доклад за дейността на Банката не е част от индивидуалния финансов отчет. Историческата финансова информация, представена в Годишния индивидуален доклад за дейността на Банката, съставен от ръководството, съответства в съществените си

аспекти на финансовата информация, която се съдържа в годишния индивидуален финансов отчет на Банката към 31 декември 2009 г., изготвен на база МСФО, одобрени от Европейския съюз. Отговорността за изготвянето на Годишния индивидуален доклад за дейността на Банката от 30 март 2010 г., се носи от ръководството на Банката.

Deloitte Audit

Делойт Одит ООД

Силвия Пенева
Управител
Регистриран одитор

София
Дата: 30 март 2010 г.

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

АКТИВИ	Бележка	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Парични средства и парични салда в Централната банка	4	310,525	303,184
Предоставени ресурси и аванси на банки	5	58,059	39,650
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	6	11,528	23,033
Финансови активи държани за търгуване	7	26,972	21,719
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	8	1,147,905	979,810
Други активи	9	44,678	51,524
Финансови активи държани за продажба	10	55,380	46,027
Финансови активи държани до падеж	11	91,720	101,598
Инвестиции в дъщерни предприятия	12	34,881	34,881
Дълготрайни активи	13	57,454	62,339
Нетекущи активи, държани за продажба	14	335	335
ОБЩО АКТИВИ		1,839,437	1,664,100

ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ

ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Депозити от банки	15	4,276	6,799
Кредити от банки	16	40,068	10,003
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	17	3,825	15,504
Задължения към други депозанти	18	1,519,876	1,384,958
Други привлечени средства	19	2,005	4,120
Други задължения	20	17,984	14,220
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ		1,588,034	1,435,604

СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Емитиран капитал	21.1	83,155	83,155
Премиен резерв		64,445	64,445
Резерви, включително неразпределена печалба	21.2	86,153	64,509
Преоценъчен резерв		(4,445)	(5,257)
Печалба за текущата година		22,095	21,644
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		251,403	228,496

ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ **1,839,437** **1,664,100**

Условни задължения	31	192,557	255,635
--------------------	----	---------	---------

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 март 2010 г. от:

Лазар Илиев
Изпълнителен директор
Стефанов
Силвия Пенева
Регистриран одитор
30 март 2010 г.

Ивайло Дончев
Изпълнителен директор

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2009

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Приходи от лихви	22	136,738	107,934
Разходи за лихви	22	(68,826)	(42,708)
Нетен доход от лихви		67,912	65,226
Приходи от такси и комисиони	23	28,119	26,163
Разходи от такси и комисиони	23	(3,790)	(3,509)
Нетен доход от такси и комисиони		24,329	22,654
Нетни печалби от операции с ценни книжа	24	10,907	6,948
Нетни печалби от промяна на валутни курсове	25	3,844	3,420
Други нетни приходи от дейността	26	16,532	14,045
Разходи за дейността	27	(89,854)	(82,437)
Нетни разходи за обезценки за несъбираемост	28	(9,005)	(6,895)
Печалба за периода преди данъчно облагане		24,665	22,961
Данъци	29	(2,570)	(1,317)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		22,095	21,644
Доход на акция (в лева)	30	0.27	0.26
Друг всеобхватен доход след данъци		812	(4,493)
Преоценка на финансови активи държани за продажба		812	(4,493)
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАНЪЦИ		22,907	17,151

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 март 2010 г. от:

Лазар Илиев
Изпълнителен директор
Стефанов
Силвия Пенева
Регистриран одитор
30 март 2010 г.

Ивайло Дончев
Изпълнителен директор

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Годината, приключваща на 31.12.2009 г.	Годината, приключваща на 31.12.2008 г.
Парични потоци от основна дейност		
Печалба преди данъци	24,665	22,961
Амортизация	9,396	7,891
Платен данък печалба	(593)	(3,893)
Нереализирана загуба/(печалба) от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване	(349)	4,372
Увеличение на провизии за задължения и на обезценка на кредити	9,005	6,895
Нетни парични потоци преди измененията в оборотния капитал	42,124	38,226
Промяна в активите, участващи в основната дейност:		
Намаление на предоставени ресурси и аванси на банки с падеж над 90 дни	-	4,890
(Увеличение)/намаление на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	11,505	(6,249)
Намаление/(увеличение) на финансовите активи за търгуване	(4,904)	9,991
(Увеличение) на предоставени кредити и аванси на клиенти	(177,100)	(330,675)
(Увеличение)/намаление на други активи	7,456	(41,636)
(Увеличение) на нетекущи активи, държани за продажба	-	(335)
	(163,043)	(364,014)

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 март 2010 г. от:

Лазар Илиев
Изпълнителен директор

Силвия Пенева
Силвия Пенева
Регистриран одитор
30 март 2010 г.

Ивайло Дончев
Изпълнителен директор

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

Промяна в пасивите, участващи в основната дейност:		
Увеличение(намаление) на депозити от банки	(2,523)	6,426
Увеличение на кредити от банки	30,065	10,003
Увеличение(намаление) на задължения по споразумения за обратно изкупуване	(11,679)	1,497
Увеличение на задължения към други депозанти	134,918	57,719
(Намаление) на други привлечени средства	(2,115)	(2,933)
Увеличение на други задължения	3,764	7,357
	152,430	80,069
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ/(ЗА) ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	31,511	(245,719)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ/(ЗА) ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Придобиване на дълготрайни активи	(7,098)	(15,059)
Придобиване на инвестиции в дъщерни предприятия	-	(34,881)
Продажба/(придобиване) на финансови активи държани за продажба, нетно	(8,541)	30,909
Придобиване на/(постъпления от) финансови активи до падеж, нетно	9,878	(17,140)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ/(ЗА) ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(5,761)	(36,171)
УВЕЛИЧЕНИЕ(НАМАЛЕНИЕ) НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, НЕТНО	25,750	(281,890)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 32)	342,834	624,724
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 32)	368,584	342,834

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 март 2010 г. от:

Лазар Илиев
Изпълнителен директор

Силвия Пенева
Силвия Пенева
Регистриран одитор
30 март 2010 г.

Ивайло Дончев
Изпълнителен директор

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Емитиран и внесен капитал	Премиен резерв	Резерви, включително неразпре- делена печалба	Преоценъчен резерв	Печалба за	Общо
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2007 Г.	83,155	64,445	44,415	(764)	20,094	211,345
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2007 г., пренесена в неразпределена печалба	-	-	20,094	-	(20,094)	-
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2008 г.	-	-	-	-	21,644	21,644
Друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2008 г.	-	-	-	(4,493)	-	(4,493)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2008 г.	83,155	64,445	64,509	(5,257)	21,644	228,496
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2008 г., пренесена в неразпределена печалба	-	-	21,644	-	(21,644)	-
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2009 г.	-	-	-	-	22,095	22,095
Друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2009 г.	-	-	-	812	-	812
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2009 Г.	83,155	64,445	86,153	(4,445)	22,095	251,403

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 март 2010 г. от:

Лазар Илиев
Изпълнителен директор

Ивайло Дончев
Изпълнителен директор

Силвия Пенева
Регистриран одитор
30 март 2010 г.

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

1. Оперативна политика

Централна кооперативна банка АД, София ("Банката") е основана през 1991 г.. Банката извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ) и наредбите на Българска народна банка (БНБ). Банката осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз, предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържаostro сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

През декември 2005 г. на Банката е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона на банките на Кипър. През 2007 г. Банката започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър.

Банката е публично дружество и акциите ѝ се търгуват на Българска фондова борса, София. Банката е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки. Банката е първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

Към 31 декември 2009 г. дейностите на Банката се извършват чрез централен офис в София, България, 51 клона и 218 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

2. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Обща рамка за финансово отчитане

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2009 г. Сумите в индивидуалния финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.).

Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие. Индивидуалният финансов отчет е изготвен във всички съществени аспекти, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Комисията на Европейския съюз и приложими в Република България.

Банката притежава над 50% участие в дъщерното дружество Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония. В съответствие с изискванията на МСС 27 „Консолидирани и индивидуални финансови отчети“ Банката изготвя и консолидиран финансов отчет, който ще бъде издаден през април 2010 г.

Индивидуалният финансов отчет е изготвен съгласно метода на историческата цена, модифицирана с преоценката до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, държани за търгуване, на разположение за продажба и всички дериватни договори. Кредитите, и вземанията и финансовите активи до падеж са оценени по амортизирана стойност.

Промени в МСФО

Следните стандарти са влезли в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г:

- МСС 1 (ревизиран) - Представяне на финансови отчети (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г.);
- Изменения на МСС 39 - Финансови инструменти: Признаване и оценяване и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2008 г.);
- МСФО 8 - Оперативни сегменти (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г.).

Преработеният МСС 1, в сила от 1 януари 2009 г., има за цел да подобри възможността на потребителите да анализират и съпоставят информацията, представена във финансовия отчет. Преработеният стандарт въвежда някои промени във формата и съдържанието на финансовите отчети, както и терминологични промени (например новото наименование на баланса е отчет за финансовото състояние). Стандартът изисква промените в собствения капитал, които не са в резултат от операции със собствениците да бъдат представяни в отделен отчет, а не заедно с промените в собствения капитал, произтичащи от операции със собствениците. Промените в капитала, които не са резултат от операции със собствениците могат да бъдат представени в един отчет за всеобхватния доход или да бъдат разделени в два отделни отчета – отчет за доходите, показващ нетния доход за периода и отчет за всеобхватния доход. Банката е избрала да представи елементите на нетния доход и на друг всеобхватен доход в един отчет за всеобхватния доход. Тъй като промените на МСС 1 касаят единствено начина на представяне, тяхното прилагане на практика не е оказало влияние върху резервите или резултата за периода.

Приемането на промените в посочените стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Банката.

Следните МСФО, изменения на МСФО и разяснения са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- МСФО 1 (ревизиран) - Прилагане за първи път на МСФО (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2010 г.);
- МСФО 3 (ревизиран) - Бизнес комбинации (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2009 г.);
- Изменения на МСС 27 - Консолидирани и индивидуални финансови отчети (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2009 г.);
- Изменения на МСС 32 - Финансови инструменти: Представяне относно отчитането на емисии на права (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2011 г.);
- Изменения на МСС 39 - Финансови инструменти: Признаване и оценяване относно позиции, отговарящи на критериите да бъдат определени като позиции за хеджиране (в сила от 1 юли 2009 г.);

- КРМСФО 12 Концесионни споразумения за услуги (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 30 март 2009 г.);
- КРМСФО 15 Споразумения за строителство на недвижим имот (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 януари 2010 г.);
- КРМСФО 16 Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2009 г.);
- КРМСФО 17 Разпределения на непарични активи на собствениците (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 ноември 2009 г.);
- КРМСФО 18 Прехвърляне на активи от клиенти (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 ноември 2009 г.).

Ръководството на Банката не смята да прилага предварително посочените по-горе стандарти и разяснения. По-голямата част от МСФО и КРМСФО, изложени по-горе, не са приложими за дейността на Банката и няма да окажат съществен ефект върху финансовия отчет.

Към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), с изключение на следните стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения, които все още не са одобрени от ЕС:

- МСФО 9 - Финансови инструменти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013 г.);
- Подобрения на МСФО, публикуван през април 2009 г. (повечето изменения са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2010), свързани предимно с отстраняване на противоречия и изясняване на формулировката в МСФО 2, МСФО 5, МСФО 8, МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 18, МСС 36, МСС 38, МСС 39, КРМСФО 9, КРМСФО 16;
- Изменения на МСС 24 - Оповестяване на свързани лица – опростяване на изискванията за оповестяване за свързани с правителството дружества и изясняване на определението за свързано лице (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2011 г.);
- Изменения на МСФО 1 - Прилагане за първи път на МСФО - Допълнителни освобождавания за дружества, прилагащи за първи път МСФО (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2010 г.);
- Изменения на МСФО 2 - Плащане на базата на акции - сделки на дружеството с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2010 г.);
- Изменения на КРМСФО 14 МСС 19 - Таван на актива по план с дефинирани доходи, изисквания за минимално финансиране и тяхното взаимодействие – Предплащания по минимални изисквания за финансиране (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2011 г.);
- КРМСФО 19 - Погасяване на финансови задължения чрез капиталови инструменти (в сила за годишни финансови периоди, започващи на или след 1 юли 2010 г.).

Банката очаква, че приемането на тези стандарти, измененията на съществуващите стандарти и разяснения няма да окажат съществен ефект върху финансовия му отчет в периода на първоначалното им приложение, с изключение на следния стандарт, който би могъл да има съществен ефект върху отчета.

МСФО 9 Финансови инструменти, който използва един метод за определяне дали финансовият актив е измерен по амортизирана или по справедлива стойност, замествайки множеството различни правила в МСС 39. Подходът в МСФО 9 се базира на начина, по който Банката управлява финансовите си инструменти (бизнес модел) и специфичните парични потоци за финансовите активи. Новият стандарт също така изисква използването на един метод за обезценка, замествайки различните методи в МСС 39.

3. Счетоводна политика

3.1. Обхват и цел

Счетоводната политика обхваща принципи и изходни положения, концепции, правила, практики, бази и процедури, възприети от ръководството за отчитане дейността на Банката и изготвяне и представяне на финансовите отчети.

Целта на счетоводната политика е да осигури необходимото организационно и методологично единство в осъществяване на счетоводната дейност в Банката, което да гарантира вярното и честно представяне на нейното имуществено и финансово състояние в годишния финансов отчет.

3.2. Основни елементи на счетоводната политика

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават на пропорционална времева база с използване на метода на ефективния лихвен процент като се амортизира разликата между сумата при първоначалното признаване на съответния актив или задължение и сумата при настъпил падеж.

За кредити, предоставени от Банката и задължения към депозанти, където лихвата се изчислява ежедневно като се прилага договорения лихвен процент към неиздължената сума на кредита, ефективният лихвен процент се приема за приблизително равен на договорения поради естеството на договорните отношения.

Натрупаните лихви в резултат на притежаване на ценни книжа за търгуване или за продажба се отчитат като приходи от лихви. Приходите от лихви включват сумата на амортизацията на дисконта, премията или друга разлика между началната отчетна сума на дълговите ценни книжа и сумата им на падежа.

При придобиване на лихвоносна инвестиция, натрупаната към момента на придобиването лихва се отчита като вземане.

3.2.2. Такси и комисиони

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за разплащателни операции в лева и чуждестранна валута, такси за отпускане и управление на кредити, за откриване на акредитиви

и издаване на гаранции. Таксите и комисионите се начисляват, когато са заработени или дължими.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за всеобхватния доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период чрез корекция на ефективния лихвен доход.

3.2.3 Операции в чуждестранна валута

Сделките, осъществени в чуждестранни валути, са преизчислени в лева по курсовете на БНБ за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута са преизчислени в лева към деня на изготвянето на отчета за финансовото състояние по обменните курсове на БНБ за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на БНБ за деня на сделката, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали.

Банката извършва ежедневна преценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на БНБ за съответния ден. Нетните печалби и загуби, възникнали от преценката на балансовите валутни позиции, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали.

От 2002 г. българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2009 г. и 2008 г. между долара на САЩ и българския лев са:

31 декември 2009 г.	31 декември 2008 г.
1 долар на САЩ = 1.36409 лева	1 долар на САЩ = 1.38731 лева

3.2.4. Финансови активи

Финансовите активи, държани за търгуване са придобити с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или дилърския марж или са финансови активи, включени в портфейл, за който съществува вероятност за краткосрочно реализиране на печалба. Към тях се отнасят придобитите с цел търговия сконтони и лихвоносни ДЦК, както и корпоративни ценни книжа на финансови и нефинансови предприятия, в които Банката не притежава контролно участие.

Финансовите активи, обявени за продажба, са тези финансови активи, които не са държани от Банката за търгуване, до падеж и не представляват кредити и вземания, възникнали първоначално в Банката. Финансовите активи, обявени за продажба представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа, както и придобити капиталови инвестиции във финансови и нефинансови предприятия, в които Банката не притежава контролно участие.

Финансовите активи, държани до настъпване на падеж, са с фиксирано плащане и

фиксиран падеж, които Банката има намерение и възможност да държи до настъпване на падежа им независимо от евентуалната възможност да бъдат изтържувани в бъдеще при възникнали благоприятни условия. Тези активи представляват придобити лихвоносни държавни ценни книжа.

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Банката с фиксиран падеж са финансови активи, създадени посредством директното предоставяне от страна на Банката на пари или услуги на дадени клиенти с фиксиран падеж.

Признаване

Финансовите активи се признават, само когато Банката стане страна по договорните разпоредби на инструмента. Първоначалното им отчитане е на датата на уреждане (плащане) на договора.

Първоначална оценка

Първоначално финансовите активи се оценяват по справедлива стойност, която е равна на сумата от справедливата стойност на направеното вложение и разходите по сделката. Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване. Те се отразяват като вземане.

Последваща оценка

След първоначалното признаване финансовите активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база публикувана ценова котировка на активен пазар. Разликата между отчетната стойност на финансовия актив и неговата справедлива стойност се отчита като текущ финансов приход или текущ финансов разход в периода на възникването й.

След първоначалното признаване финансовите активи, обявени за продажба, се оценяват по справедлива стойност, когато за тях има публикувана котировка на активен пазар или има други надеждни модели за оценка, които отразяват специфичните обстоятелства на емитента. Разликата между отчетната стойност на тези финансови активи и справедливата им стойност се отчита като увеличение или намаление на преоценъчен резерв. След първоначалното признаване, финансовите активи обявени за продажба, за които няма котировки на активен пазар и/или за които не могат да се приложат други надеждни модели за оценка се оценяват по цена на придобиване.

След първоначалното признаване финансовите активи, държани до падеж, се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват. Амортизираната стойност е първоначалната стойност /цена на придобиване/ на актива, коригирана в посока увеличение с акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа и в посока намаление с вноските за погасяване на главницата, акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера на падежа и разходите за обезценка и/или несъбираемост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

След първоначалното признаване кредитите и авансите, възникнали първоначално в Банката с фиксиран падеж, се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, увеличена с натрупаната амортизация за всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа, минус вноските за погасяване на главницата и разходите за обезценка и/или несъбираемост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

Отписването на финансовите активи се извършва при изгубване от страна на Банката на контрол върху договорните права по повод реализиране на правата, свързани с актива, отказ от правата, свързани с актива и изтичане на срока за реализиране на правата, свързани с актива, като всяка нетна печалба или загуба от отписването се отразява в отчета за всеобхватния доход през периода на възникването й. Формираният към датата на отписването преоценъчен резерв се отразява като текущ финансов приход или текущ финансов разход.

Обезценки за несъбираемост

Финансовите активи се обезценяват при наличие на индикация за обезценка: има информация за финансови затруднения; има реални договорни нарушения; извършено е реструктуриране на дълга; изключване от фондовата борса на ценните книжа.

Финансовите активи, държани за търгуване, се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет, доколкото наличието на обезценка не е намерило отражение в извършената преоценка към датата на годишния финансов отчет. При наличие на условия за обезценка се определя възстановимата стойност на финансовите активи. При условие, че очакваната възстановима стойност на финансовите активи е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка, като отчетната стойност на финансовите активи се намалява до очакваната им възстановима стойност. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаление на стойността на финансовите активи.

Финансовите активи, държани за продажба и отчитани по справедлива стойност, се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет, доколкото наличието на обезценка не е намерило отражение в извършената преоценка към датата на годишния финансов отчет. При наличие на условия за обезценка се определя тяхната възстановима стойност. При условие, че очакваната възстановима стойност на финансовите активи е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка, както следва:

- при условие, че към момента на обезценката няма формиран преоценъчен резерв – разликата между отчетната стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финансов разход и намаляване стойността на финансовите активи;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-малък от размера на обезценката – в този случай с частта от обезценката до размера на преоценъчния резерв се намалява отчетната стойност на активите и размера на преоценъчния резерв /който остава с нулева стойност/. Останалата част от обезценката се отнася като текущ финансов разход и намаление на отчетната стойност на активите;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е отрицателна величина – разликата между балансовата стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финансов разход и намаляване

стойността на финансовия актив, а отрицателната величина на преоценъчния резерв се прехвърля и намира отражение в текущите финансови разходи;

- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-голям от размера на обезценката – в този случай с размера на обезценката се намалява стойността на инвестицията и размера на преоценъчния резерв.

Финансовите активи, държани от Банката до настъпване на падеж се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет. Обезценките за несъбираемост за притежавани от Банката ценни книжа, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на ценните книжа е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаляване на стойността на ценните книжа. Намаляването на обезценките за несъбираемост се отчита в отчета за всеобхватния доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбираемост за годината.

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Банката с фиксиран падеж, се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет. Обезценките за несъбираемост за предоставени от Банката кредити, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, ако това е необходимо. Ръководството определя очакваните бъдещи парични потоци след преглед на индивидуалните кредитополучатели, кредитните експозиции и други оказващи влияние фактори. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на кредитите е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаляване на стойността на кредитите. Намаляването на обезценките за несъбираемост се отчита в отчета за всеобхватния доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбираемост за годината. Несъбираемите кредити и аванси, които не могат да бъдат възстановени се отписват и се нетират от акумулираната обезценка за несъбираемост. Тези кредити се отписват след приключване на всички необходими правни процедури и след като сумата на загубата е окончателно определена.

Банката е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити базирана на МСФО и в съответствие с изискванията на банковото законодателство в България. Банката класифицира кредитите в няколко групи. Извън групата на редовните кредити се прилагат проценти, надвишаващи минимално изискваните от регулациите, като с тези проценти се намаляват договорните парични потоци с цел определяне на очакваните парични потоци, които след това се дисконтират с ефективния лихвен процент, както е посочено по-горе. Други специфични изисквания на регулациите са свързани с условия за прекласифициране на нередовни кредити обратно в групата на редовните и признаване на ликвидни обезпечения за целите на определяне на провизиите за обезценка на кредити.

Сумата на загубите, които не са конкретно идентифицирани, но на база предходен опит могат да бъдат очаквани за група от кредити с подобни рискови характеристики, също се начисляват като разход за провизии и намаляват отчетната стойност на кредитите. Загубите се оценяват на базата на исторически опит, кредитния рейтинг на клиентите и икономическата

среда, в която са поставени кредитополучателите.

3.2.5. Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерни дружества са тези, върху които Банката пряко или непряко притежава над половината от правата на глас или по друг начин може да упражнява контрол върху оперативната им и финансова политика.

В индивидуалния отчет на Банката акциите и дяловете в дъщерни дружества първоначално се признават по цена на придобиване. Последващо Банката извършва периодичен преглед за наличие на обезценка. Обезценката се признава в отчета за всеобхватния доход като загуби от обезценка на инвестиции в дъщерни предприятия.

Дивидентите от дъщерни дружества се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход ако касаят разпределение на печалби от отчетни периоди след придобиването на инвестицията или в намаление на балансовата стойност на инвестицията ако касаят разпределение на печалби преди придобиването им.

3.2.6. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат по цена на придобиване, която е равна на справедливата стойност на пласираните/привлечените от Банката средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

3.2.7. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти за целите на съставяне на отчета за паричните потоци включват паричните средства, салдата по сметките в Централната банка (БНБ) и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

3.2.8. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

МСФО 7 "Финансови инструменти: Оповестяване" - изисква в бележките към финансовите отчети да се оповести информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. За тази цел справедливата стойност се дефинира като стойността, за която един актив може да бъде заменен или едно задължение уредено при директна сделка между информирани и желаещи осъществяването на сделката страни.

Политиката на Банката е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетената стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Банката, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност в случай, че падежът им ще настъпи в по-кратък период от време. В момента не съществува достатъчен пазарен опит, стабилен и ликвиден пазар за покупки и продажби на кредити и някои други финансови активи и пасиви, за които няма публикувана пазарна информация. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да се определи надеждно. Според ръководството при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и

пасиви са най-достоверни и полезни за целите на финансовия отчет.

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по Справедлива стойност Банката оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3

Йерархия на справедлива стойност

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителна техника:

- **Ниво 1:** котиран (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- **Ниво 2:** други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- **Ниво 3:** техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

3.2.9. Нетиране

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.2.10. Провизии за кредитни ангажменти

Размерът на провизии за гаранции и други задбалансови кредитни ангажменти се признава за разход и пасив, когато Банката има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

3.2.10. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривати за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в отчета за всеобхватния доход.

3.2.11. Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Банката

разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхаването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

Сгради	4%	(25 години)
Стопански инвентар	15%	(7 години)
Транспортни средства	15%	(7 години)
Други активи	15%	(7 години)
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	(25 години)
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	(5 години)

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Ръководството на Банката е извършило към датата на изготвяне на годишния индивидуален финансов отчет проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи. Не са установени условия за наличие на обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, поради което те не са обезценявани.

3.2.12. Данъчно облагане

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие с българското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно българското счетоводно законодателство, приложимо за банки.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценка на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последствия, които ще възникнат от начина, по който Банката очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за всеобхватния доход, също се отчита в отчета за всеобхватния доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в

собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Текущите и отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетено за същия или различен период директно в собствения капитал. Отсрочени данъци се начисляват или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат през същия или различен период директно в собствения капитал.

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност

Изготвянето на финансови отчети изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Банката, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Провизии за загуби от обезценка на кредити;
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Обезценка на финансови активи на разположение за продажба.

През 2009 г. и в началото на 2010 г. в резултат на глобалната икономическа криза, засегнала различните индустрии и отрасли в българската икономика е отбелязан спад в нивото на икономическо развитие, което поражда несигурност и риск за тяхното развитие в обозримо бъдеще. Спадът в нивата на развитие на икономиката води до увеличение на рисковете на икономическата среда, в която Банката оперира. В следствие на това размерът на загубите от обезценка по кредити и аванси, финансови активи на разположение за продажби, други финансови инструменти, а също така и стойностите на другите счетоводни приблизителни оценки, в последващи отчетни периоди биха могли да се отличават от определените и отчетени в настоящия финансов отчет. Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Банката са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията

си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Банката прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в бел. 33.

3.4. Управление на капитала

Банката определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Банката. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания и според тяхната стабилност.

Банката изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Банката следва регулаторно-определените указания, както и своите собствени цели. Българските банки трябва да поддържат коефициент на капиталова адекватност за Капитал от I ред не по-нисък от 6% и коефициент на обща капиталова адекватност за рисковия капитал не по-нисък от 12%. За 2009 г. и 2008 г. Банката е спазвала регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност.

4. Парични средства и парични салда в Централната банка

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Парични средства в брой:		
В български лева	46,441	54,848
В чуждестранна валута	29,072	30,359
Парични средства на път:		
В български лева	2,179	1,237
В чуждестранна валута	440	262
Парични салда в Централната банка:		
Текуща сметка в български лева	182,922	176,810
Минимален задължителен резерв в чуждестранна валута	48,896	39,117
Резервен обезпечителен фонд RINGS	575	551
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА	310,525	303,184

Текущата сметка в БНБ се използва за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на банковия сетълмент в страната.

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ. Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на Централната банка Банката заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сетълмент в реално време RINGS.

5. Предоставени ресурси и аванси на банки

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Срочни депозити в местни банки		
В български лева	-	4,001
В чуждестранна валута	32,252	4,717
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	3,137	416
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	27	18
В чуждестранна валута	204	11
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	22,439	30,487
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	58,059	39,650

6. Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа

Към 31 декември 2009 г. Банката има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 11,528 хил. лв., в това число вземанията по лихви. Банката е обезпечила това вземане със залог на български държавни ценни книжа на приблизително еднаква стойност. Падежът на тези споразумения е между януари и март 2010 г.

Към 31 декември 2008 г. споразуменията с клауза за обратно изкупуване са на обща стойност 23,033 хил. лв., в това число вземанията по лихви.

7. Финансови активи, държани за търгуване

Финансовите активи, държани за търгуване, се състоят от търгуеми ценни книжа, включващи размера на начислените лихви на базата на техния оригинален матуритет, както и деривати държани за търгуване, както следва:

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Средносрочни български държавни облигации	2,410	1,209
Дългосрочни български държавни облигации	138	474
Български корпоративни ценни книжа	10,885	9,041
Деривати държани за търгуване	13,539	10,995
ОБЩО ЦЕННИ КНИЖА ЗА ТЪРГУВАНЕ	26,972	21,719

Средносрочни български ценни книжа

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. средносрочните облигации в размер на 2,410 хил. лв. и 1,209 хил. лв. съответно са представени по справедлива стойност и включват ценни книжа в български лева, емитирани от българското правителство.

Дългосрочни български държавни облигации

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. дългосрочните облигации в размер на 138 хил. лв. и 474 хил. лв. съответно са представени по справедлива стойност и включват ценни книжа в български лева, емитирани от българското правителство.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2009 г. Банката притежава корпоративни капиталови ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия на стойност 2,813 хил. лв. Тези ценни книжа представляват част от капитала на публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност като те са ликвидни на българския капиталов пазар.

Към 31 декември 2009 г. Банката притежава облигации емитирани от Българо-американска кредитна банка АД в размер на 1,210 хил. лв., като падежа на емисията е през месец юли 2011 г., облигации, емитирани от "Финанс Консултинг" ЕАД в размер на 6,100 хил. лв., като падежа на емисията е през месец август 2016 г. и дялове в Договорен фонд "Европа" и Договорен фонд "Реал Финанс Високодоходен Фонд" на стойност 762 хил. лв.

Към 31 декември 2008 г. Банката притежава корпоративни капиталови ценни книжа на финансови и нефинансови предприятия на стойност 679 хил. лв. Тези ценни книжа представляват акции от капитала на публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по Справедлива стойност, като те са ликвидни на българския пазар.

Към 31 декември 2008 г. Банката притежава облигации, емитирани от Българо-Американска Кредитна Банка АД в размер на 8,065 хил. лв., като падежа на емисията е през месец юли 2011 г. и дялове в Договорен фонд "Европа" на стойност 297 хил. лв.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. дериватите държани за търгуване в размер на 13,539 хил. лв. и 10,995 хил. лв. съответно са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер съответно на 2,206 хил. лв. и 126 хил. лв. са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

8. Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно

(а) Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Граждани:		
В български лева	303,197	317,015
В чуждестранна валута	44,099	43,450
Предприятия:		
В български лева	496,767	366,833
В чуждестранна валута	324,735	264,450
	1,168,798	991,748
Обезценка за несъбираемост	(20,893)	(11,938)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	1,147,905	979,810

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2009 г. включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 19,394 хил. лв. (2008 г.: 15,564 хил. лв.), включително резултат от сделки.

(б) Анализ по икономически отрасли

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Селско и горско стопанство	40,316	35,677
Промисленост	58,731	56,224
Строителство	121,036	102,776
Търговия и финанси	472,219	341,136
Транспорт и комуникации	69,250	49,286
Граждани	347,296	360,465
Други	59,950	46,184
	1,168,798	991,748
Обезценка за несъбираемост	(20,893)	(11,938)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	1,147,905	979,810

(в) Лихвени проценти

Кредитите отпуснати в български лева и чуждестранна валута се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити лихвеният процент се изчислява въз основа на базисен лихвен процент на Банката плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 4 до 8 %, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява лихва, съответстваща на олихвяването на неразрешения овърдрафт, чийто размер е 35%.

9. Други активи

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Отсрочени данъчни активи	210	193
Текущи данъчни активи	-	1,041
Разходи за бъдещи периоди	1,956	2,718
Учредени вещни права за ползване на сгради	38,245	42,086
Други активи	4,267	5,486
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	44,678	51,524

Разходите за бъдещи периоди представляват предплатени суми за реклама, наеми и др.

Учредените вещни права за ползване на сгради са получени през месец декември 2008 г. от две български търговски дружества. Правата се отнасят за две масивни административни сгради, намиращи се в идеалния център на гр. София, които ще се използват за централа на Банката. Правото на ползване върху едната сграда е учредено за срок от 98 месеца за сумата от 5,372 хил. евро. Правото на ползване върху другата сграда е учредено за срок от 149 месеца за сумата от 15,598 хил. евро.

В балансовата стойност на учредените вещни права са отразени и направените разходи за данъци и такси във връзка с учредяването им. Балансовата стойност за всяко едно право на ползване се амортизира на равни части за съответния период на ползването на сградите.

10. Финансови активи, държани за продажба

Финансовите активи, държани за продажба, се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Средносрочни български държавни облигации	26,448	11,469
Дългосрочни български държавни облигации	4,273	9,873
Капиталови инвестиции във финансови институции	9	14
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	9,668	6,296
Български корпоративни ценни книжа	14,905	13,213
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	-	5,085
Други	77	77
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА	55,380	46,027

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2009 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство в размер на 4,491 хил. лв., са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2009 г. капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговски банки.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2009 г. капиталовите инвестиции в нефинансови институции представляват акции в търговски дружества и дялове в договорни фондове.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2009 г. българските корпоративни ценни книжа за продажба представляват облигации. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

11. Финансови активи, държани до падеж

Финансовите активи, държани до падеж, се състоят от български държавни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Средносрочни български държавни облигации	34,726	40,365
Дългосрочни български държавни облигации	56,994	61,233
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ	91,720	101,598

Български ценни книжа, заложи като обезпечение

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. държавни облигации, емитирани от българското правителство в размер на 65,677 хил. лв. и 65,148 хил. лв. съответно са заложи като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

12. Инвестиции в дъщерни предприятия

През февруари 2008 г. Банката придобива 136,658 бр. акции от капитала на „Силекс банка“ АД, гр. Скопие, Република Македония, представляващи 62.57% от акциите с право на глас. След това придобиване Банката притежава общо 171,658 бр. акции от капитала на „Силекс банка“ АД, представляващи 75.51% от акциите с право на глас, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното предприятие. Стойността на направената инвестиция е в размер на 26,493 хил. лв. През септември 2008 г. е увеличен капитала на дъщерното предприятие като след увеличението Банката притежава 263,696 бр. акции, представляващи 82.57% от капитала на „Силекс банка“ АД. През октомври 2008 г. наименованието на дъщерното дружество се променя на „Централна кооперативна банка АД Скопие“. Към 31 декември 2008 г. инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 34,881 хил. лв.

През октомври 2009 г. са конвертирани 22,354 бр. притежавани от Банката обикновени акции с право на глас в привилегирани акции без право на глас. През декември „Централна

кооперативна банка АД Скопие” е изтеглила 208 бр. собствени привилегирани акции. Към 31 декември 2009 г. Банката притежава 241,342 бр. обикновени акции с право на глас, представляващи 83.78% от акциите с право на глас на „Централна кооперативна банка АД Скопие” и съответно 22,354 бр. привилегирани акции без право на глас, представляващи 71.94% от привилегированите акции без право на глас на „Централна кооперативна банка АД Скопие”. Общото участие на Банката в капитала на „Централна кооперативна банка АД Скопие” към 31 декември 2009 г. е 82.63%. Към 31 декември 2009 г. инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 34,881 хил. лв.

13. Дълготрайни активи

	Земя и сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придо- биване на ДА	Други дълго- трайни активи	Общо
1 януари 2008 г.	27,646	19,826	4,270	8,434	9,758	9,707	79,641
Придобити	585	2,205	200	3,387	13,483	6,315	26,175
Излезли	-	(772)	-	(415)	(11,049)	(18)	(12,254)
31 декември 2008 г.	28,231	21,259	4,470	11,406	12,192	16,004	93,562
Придобити	2,681	2,289	55	5,584	9,663	21,332	41,604
Излезли	(5,828)	(733)	(9)	(223)	(18,004)	(14,682)	(39,479)
31 декември 2009 г.	25,084	22,815	4,516	16,767	3,851	22,654	95,687
Амортизация							
1 януари 2008 г.	4,768	9,403	2,479	4,110	-	3,710	24,470
Начислена за периода, нетно	956	3,323	424	1,197	-	1,991	7,891
Амортизация на излезлите	-	(749)	-	(375)	-	(14)	(1,138)
31 декември 2008 г.	5,724	11,977	2,903	4,932	-	5,687	31,223
Начислени за периода, нетно	1,056	3,324	417	1,759	-	2,840	9,396
Амортизация на излезлите	(1,470)	(697)	(9)	(206)	-	(4)	(2,386)
31 декември 2009 г.	5,310	14,604	3,311	6,485	-	8,523	38,233
Нетна балансова стойност							
31 декември 2008 г.	22,507	9,282	1,567	6,474	12,192	10,317	62,339
31 декември 2009 г.	19,774	8,211	1,205	10,282	3,851	14,131	57,454

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Банката ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние.

14. Нетекучи активи, държани за продажба

Като нетекучи активи, държани за продажба, са представени недвижими имоти, придобити през 2008 г. от Банката като ипотечен кредитор по отпуснат и необслужван кредит. Тези активи няма да бъдат използвани от Банката в дейността ѝ, поради което са предприети действия за тяхната продажба. Процесът на продажба не е завършен през 2009 г. поради обстоятелства извън контрола на Банката.

15. Депозити от банки

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	84	71
- в чуждестранна валута	118	140
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	33	38
Срочни депозити от местни банки в български лева	4,041	4,001
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	-	2,549
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	4,276	6,799

16. Кредити от банки

Към 31 декември 2009 г. Банката е получила кредити от Българска банка за развитие, както следва:

- по програма за целево рефинансиране на търговски банки в размер на 35,005 хил. лв., в т.ч. задължения по лихви, като средствата по кредита се предоставят на Банката за средносрочно и дългосрочно инвестиционно кредитиране и проектно финансиране, предназначено за техническо обновление, усвояване на нови технологии, наука, увеличение на конкурентноспособността и експортния потенциал, проекти по структурните фондове на ЕС и краткосрочно предекспортно финансиране на малки и средни предприятия, регистрирани по Търговския закон. Крайният срок за издължаване на кредита е 30 декември 2018 г., като погасяването се извършва еднократно. Банката дължи лихва върху неизплатената част от кредита в размер на 5% на годишна база.
- по програма за предоставяне на целеви кредитни линии на търговските банки, предназначени за финансиране на селскостопански производители в размер на 5,063 хил. лв., в т.ч. задължения по лихви. Крайният срок за издължаване на кредита е 30 март 2014 г., като погасяването се извършва еднократно. Банката дължи лихва върху неизплатената част от кредита в размер на 5% на годишна база.

17. Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа

Към 31 декември 2009 г. Банката има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на ценни книжа с български дружества на обща стойност 3,825 хил. лв., в това число задължения по лихви. Банката е обезпечила това задължение със залог на български държавни ценни книжа. Падещът на тези споразумения е между януари – март 2010 г.

Към 31 декември-2008 г. Банката има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на ценни книжа с български дружества на обща стойност 15,504 хил. лв., в това число задължения по лихви.

18. Задължения към други депозанти

(а) Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Безсрочни депозити:		
- В лева	328,210	440,996
- В чуждестранна валута	74,060	67,133
	402,270	508,129
Срочни депозити:		
- В лева	358,623	304,578
- В чуждестранна валута	673,718	503,280
	1,032,341	807,858
Спестовни влогове:		
- В лева	35,710	26,095
- В чуждестранна валута	37,095	25,444
	72,805	51,539
Други депозити:		
- В лева	8,702	9,493
- В чуждестранна валута	3,758	7,939
	12,460	17,432
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	1,519,876	1,384,958

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Депозити на граждани:		
- В български лева	376,990	350,422
- В чуждестранна валута	491,985	434,582
	868,975	785,004
Депозити на предприятия		
- В български лева	345,552	421,248
- В чуждестранна валута	292,889	161,274
	638,441	582,522
Депозити на други институции:		
- В български лева	6,942	9,492
- В чуждестранна валута	5,518	7,940
	12,460	17,432
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	1,519,876	1,384,958

19. Други привлечени средства

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. другите привлечени средства представляват финансиране от Държавен фонд "Земеделие" в размер съответно на 2,005 хил. лв. и 4,120 хил. лв. (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор. Кредитният риск по събираемостта на тези кредити се поема от Банката.

20. Други задължения

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Задължения към персонала по неизползван платен отпуск	1,336	1,428
Деривати, държани за търгуване	12,107	9,252
Други задължения	3,807	2,975
Приходи за бъдещи периоди	734	565
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	17,984	14,220

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. дериватите държани за търгуване в размер на 12,107 хил. лв. и 9,252 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

21.1 Емитиран капитал

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката се състои от 83,155,092 бр. обикновени акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев за всяка акция.

Компанията-майка на Банката, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и книгата му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери	2009 г.		2008 г.	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	56,715	68.20	56,715	68.20
ЗАД Армеец АД	3,753	4.51	3,691	4.44
Химимпорт АД	2,395	2.88	2,395	2.88
Artio International Equity Fund	1,276	1.53	1,276	1.53
Unicredit Bank Austria AG	4,020	4.83	1,338	1.61
Универсален пенсионен фонд Съгласие	1,685	2.03	1,677	2.02
Други	13,311	16.02	16,063	19.32
	83,155	100	83,155	100

21.2 Резерви, включително неразпределена печалба

Резерви, включително неразпределена печалба към 31 декември 2009 г. включват неразпределима част в размер на 7,059 хил. лв. и разпределима част в размер на 79,094 хил. лв.

22. Приходи от лихви и разходи за лихви

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Приходи от лихви по видове източници:		
Кредити	126,972	90,094
Ценни книжа	7,376	7,465
Депозити в банки	2,390	10,375
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	136,738	107,934

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Разходи за лихви по видове източници:		
Депозити на клиенти	66,829	42,155
Депозити на банки	293	74
Кредити	1,451	120
Други	253	359
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	68,826	42,708

23. Приходи от такси и комисиони и разходи за такси и комисиони

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Отпускане и погасяване на кредити	3,040	3,444
Обслужване задбалансови ангажименти	1,395	1,288
Обслужване на сметки	2,081	1,666
Банкови преводи в страната и чужбина	16,158	15,133
Други приходи	5,445	4,632
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	28,119	26,163

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Обслужване на сметки	134	145
Банкови преводи в страната и чужбина	3,084	2,732
Сделки с ценни книжа	145	139
Освобождаване на ценни пратки	79	83
Други разходи	348	410
ОБЩО РАЗХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	3,790	3,509

24. Нетни печалби от операции с ценни книжа

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Печалба от операции с ценни книжа, държани за продажба	7,742	11,497
Печалба/(загуба) от операции с ценни книжа, държани за търгуване	2,816	(177)
Печалба/(загуба) от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване	349	(4,372)
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	10,907	6,948

25. Нетни печалби от промяна на валутни курсове

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Печалба от сделки, нетно	4,282	2,829
Печалба/(загуба) от преоценка, нетно	(438)	591
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	3,844	3,420

Печалба от сделки представлява нетната печалба, възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Печалбата от преоценка представлява печалба от преоценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

26. Други нетни приходи от дейността

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Приходи от дивиденди	45	227
Приходи от цесионни договори	2,116	13,326
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи	13,473	-
Други приходи от дейността	898	492
ОБЩО ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	16,532	14,045

Приходите от цесионни договори през 2009 г. произтичат от прехвърлени от страна на Банката чрез договори за цесия парични вземания, произтичащи от договори за кредит и придобити чрез договор вземания в размер на 2,116 хил. лв. През 2008 г. приходите от цесионни договори са в размер на 13,326 хил. лв.

27. Разходи за дейността

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Заплати и други разходи за персонала	28,856	26,544
Административни и маркетингови разходи	36,651	33,555
Други разходи	12,522	11,838
Амортизация	9,396	7,891
Материали и ремонти	2,429	2,609
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	89,854	82,437

Нарастването на разходите за дейността се дължи на разширяване клоновата мрежа на Банката, на въвеждането на нови банкови услуги и увеличението брой на обслужваните клиенти.

28. Увеличение на обезценките за несъбираемост

	Предоставени кредити на клиенти
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2008	22,077
Начислени за периода	9,933
Освободени през периода	(3,038)
Отписани	(17,034)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2008	11,938
Начислени за периода	14,893
Освободени през периода	(5,888)
Отписани	(50)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2009	20,893

29. Данъци

Разходите за данъци са представени, както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Разходи за текущи данъци	2,587	1,330
Приходи от отсрочени данъци, свързани с възникване и възстановяване на временни разлики	(17)	(13)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	2,570	1,317

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2009 г. и 2008 г. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2009 г. и 2008 г. са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2010 г. и 2009г.

Отсрочените данъчни активи са, както следва:

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Отсрочени данъчни активи:		
Други задължения (неизползвани отпуски)	157	163
Дълготрайни материални и нематериални активи	53	30
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН АКТИВ	210	193

Връзката между разходите за данъци в отчета за всеобхватния доход и счетоводната печалба е, както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Печалба преди данъци	24,665	22,961
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2009 и 10% за 2008	2,466	2,296
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	104	(979)
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	2,570	1,317
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	10.42%	5.74%

30. Доход на акция (в лева)

Общата сума на условните задължения в края на годината, са както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	22,095	21,644
Средно претеглен брой акции	83,155,092	83,155,092
ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)	0.27	0.26

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща съответно на 31 декември 2009 г. и 2008 г.

Средно-претегленият брой акции е изчислен като сума от броя на обикновените акции в обръщение в началото на периода и броя на обикновените акции в обръщение, емитирани през периода, като всеки брой акции предварително се умножи със средно-времевия фактор.

За Банката доходите на акция с намалена стойност са равни на основните доходи на акция, поради факта, че не съществуват потенциални обикновени акции с намалена стойност.

31. Условни задължения

Общата сума на условните задължения в края на годината са, както следва:

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Банкови гаранции		
В български лева	63,830	115,074
В чуждестранна валута	38,735	50,741
Неотменими ангажименти	89,860	89,464
Други условни задължения	132	356
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	192,557	255,635

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. Банката има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 89,860 хил. лв. и 89,464 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и др.

32. Анализ на промените в паричните средства и паричните еквиваленти

Разходите за данъци са представени както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2009	Годината, приключваща на 31.12.2008
Парични средства	78,132	86,706
Парични средства в Централната банка	232,393	216,478
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	58,059	39,650
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	368,584	342,834

33. Управление на риска, свързан с финансовите инструменти

Рискът в дейността на Банката, свързан с финансови инструменти е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла. Основната цел при управлението на риска е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Банката.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Банката по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на "предпазливост", който предполага отчитането на едновременната проява

на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопреглените активи;

- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана и е структурирана според нивата на компетенции, както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена.

Притежаваните от Банката експозиции в дериватни финансови инструменти са представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар. Основният обем от тях са позиции на клиенти на Банката по сделки по покупка и продажба на валута и свързаните с тях сделки от страна на Банката. Търгуваните за собствена сметка спекулативни позиции на Банката в дериватни инструменти са под 10% от общата справедлива стойност на дериватните финансови инструменти, не са със съществен размер и Банката не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Банката са следните:

Кредитен риск

Кредитният риск представлява вероятността от загуба поради невъзможност на контрагента да посрещне задълженията си в срок. Банката структурира кредитния риск като определя лимити за кредитния риск като максимална експозиция към един длъжник, към група свързани лица по географски райони и съответни бизнес сектори. За намаляване на кредитния риск, съгласно приетите Вътрешни кредитни правила, се изискват съответни обезпечения и гаранции.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 310,525 хил. лв. не носят кредитен риск за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 58,059 хил. лв. представляват преди всичко депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. По принцип тези финансови активи носят известен кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Банката в процентно изражение е 20% и в абсолютна сума в размер на 11,611 хил. лв.

Вземанията по споразумение за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 11,528 хил. лв. не носят кредитен риск за Банката поради обезпечаването им с гарантирани от Република България държавни ценни книжа.

Финансовите активи, държани за търгуване в размер на 26,972 хил. лв., носят основно пазарен риск за Банката, който е разгледан в оповестяванията, свързани с пазарния риск.

Капиталовите ценни книжа, държани за продажба в размер на 9,668 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 9,668 хил. лв. в абсолютна сума.

Дълговите ценни книжа, държани за продажба и емитирани от Република България в размер на 30,721 хил. лв., не носят кредитен риск за Банката поради гарантирането им от Българската държава.

Дълговите ценни книжа, държани за продажба и емитирани от местни търговски дружества в размер на 14,905 хил. лв., носят кредитен риск за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 14,905 хил. лв. в абсолютна сума.

Дълговите ценни книжа държани до падеж и емитирани от Република България в размер на 91,720 хил. лв., не носят кредитен риск за Банката поради гарантирането им от Българската държава.

Инвестицията в дъщерното предприятие на Банката, Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Македония в размер на 34,881 хил. лв. носи кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 34,881 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 1,168,798 хил. лв. носят кредитен риск за Банката. За определянето на размера на изложеност на Банката към този риск се извършва анализ на индивидуалния риск за Банката, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложи в банковото законодателство на Република България. Съобразно тези критерии и извършения анализ максималната изложеност на Банката за кредитен риск е в размер на 924,477 хил. лв. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечения, приемливи за Банката, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност. Банката е приела и следи за спазването на лимити за кредитна експозиция по региони и отрасли. Горните лимити целят ограничаване концентрацията на кредитния портфейл в един или друг регион и отрасъл, което би довело до завишен кредитен риск. Банката е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити и аванси на клиенти на база на изискванията на банковото законодателство в Република България. Към 31 декември 2009 г. размерът на формираните от Банката провизии за покриване на загуби от обезценка на кредити и аванси е в размер на 20,893 хил. лв.

Качество на кредитния портфейл

Класификационни групи към 31 декември 2009 г.:

Дълг Група	По предоставени кредити			Неусвоен ангажимент Размер	По предоставени гаранции		
	Размер	дял в%	Провизии		Размер	дял в%	Провизии
Редовни	1,071,392	91,67	2,265	88,528	102,565	100	-
Под наблюдение	48,515	4,15	1,456	814	-	-	-
Необслужвани	25,771	2,20	3,624	387	-	-	-
Загуба	23,120	1,98	13,548	131	-	-	-
Общо	1,168,798	100	20,893	89,860	102,565	100	-

Класификационни групи към 31 декември 2008 г.:

Дълг Група	По предоставени кредити			Неусвоен ангажимент Размер	По предоставени гаранции		
	Размер	дял в%	Провизии		Размер	дял в%	Провизии
Редовни	944,661	95,25	2,968	89,146	165,815	100	-
Под наблюдение	32,417	3,27	1,273	156	-	-	-
Необслужвани	3,962	0,40	1,049	43	-	-	-
Загуба	10,708	1,08	6,648	119	-	-	-
Общо	991,748	100	11,938	89,464	165,815	100	-

Предоставените от Банката кредити могат да се обобщят в следната таблица:

Наименование на групите	31.12.2009 г.		31.12.2008 г.	
	Кредити, предоставени на нефинансови клиенти хил. лв.	Кредити, предоставени на банки и вземания споразумения с клауза за обратно изкупуване %	Кредити, предоставени на нефинансови клиенти хил. лв.	Кредити, предоставени на банки и вземания споразумения с клауза за обратно изкупуване %
Непросрочени и необезценени	798,006	68,27	3,825	760,512 76,69
Просрочени, но необезценени	334,129	28,59	-	208,600 21,03
Обезценени на индивидуална основа	36,663	3,14	-	22,636 2,28
Общо	1,168,798	100	3,825	991,748 100
Заделени провизии	20,893		-	11,938
Нетни кредити	1,147,905		3,825	979,810 15,504

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. преобладаващата част от кредитите, представени като просрочени, но необезценени, представляват кредити, по които са допуснати просрочия в рамките до 30 дни. Банката счита, че подобни инцидентни просрочия не са индикация за обезценка на тези кредити.

Кредити и аванси, които не са нито просрочени, нито обезценени, са представени в следната таблица:

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Физически лица		
Кредитни карти и овърдрафти	21,054	23,183
Потребителски кредити	155,988	189,410
Ипотечни кредити	74,602	92,290
Корпоративни клиенти	546,362	455,629
Общо	798,006	760,512

Стойността на кредитите, които са просрочени, но не са обезценени, е представена в таблицата по-долу. Тези кредити не са обезценени поради това, че са допуснали инцидентни просрочия до 30 дни, което не води до необходимостта от тяхното обезценяване.

	Към 31.12.2009 г.	Към 31.12.2008 г.
Физически лица		
Кредитни карти и овърдрафти	9,770	6,013
Потребителски кредити	32,032	28,862
Ипотечни кредити	22,631	11,238
Корпоративни клиенти	269,696	162,487
Общо	334,129	208,600

Отчетната стойност на кредитите, за които има начислена провизия на индивидуална основа към 31 декември 2009 и 2008 е 36,663 хил. лв. и 22,636 хил. лв. Тези суми не включват паричните потоци от усвояване на обезпечение по тези кредити.

2009	Отчетна стойност преди обезценка	Отчетна стойност преди обезценка	Отчетна стойност преди обезценка	Общо високо- ликвидно обезпечение
	Група II	Група III	Група IV	
Кредитни карти и овърдрафти	2,301	1,167	2,609	-
Потребителски кредити	10,695	5,266	8,158	1,514
Ипотечни кредити	49	154	882	1,662
Корпоративни клиенти	1,601	1,431	2,350	1,208
Общо	14,646	8,018	13,999	4,384

2008	Отчетна стойност преди обезценка	Отчетна стойност преди обезценка	Отчетна стойност преди обезценка	Общо високоликвидно обезпечение
	Група II	Група III	Група IV	
Кредитни карти и овърдрафти	2,683	334	1,008	-
Потребителски кредити	1,097	868	2,146	366
Ипотечни кредити	586	458	113	505
Корпоративни клиенти	8,381	1,000	3,962	1,154
Общо	12,747	2,660	7,229	2,025

Таблицата по-долу показва нетната експозиция на 10-те най-големи кредити и аванси на клиенти на Банката.

	Договорен размер - лимит	Нетна експозиция към 31.12.2009 г.	Клиент	Договорен размер - лимит	Нетна експозиция към 31.12.2008 г.
Дружество 1	59,376	59,061	Дружество 1	37,600	35,000
Дружество 2	31,650	24,394	Дружество 2	30,515	30,512
Дружество 3	30,866	30,702	Дружество 3	30,000	27,996
Дружество 4	30,000	30,127	Дружество 4	27,382	25,582
Дружество 5	27,382	25,753	Дружество 5	21,000	20,842
Дружество 6	26,530	26,342	Дружество 6	20,558	20,594
Дружество 7	21,367	20,794	Дружество 7	24,722	12,354
Дружество 8	20,558	20,590	Дружество 8	11,539	11,376
Дружество 9	16,100	12,268	Дружество 9	11,038	11,036
Дружество 10	15,435	14,679	Дружество 10	11,735	9,995
Общо	279,264	264,710		226,089	205,287

Общият размер на нетната експозиция за 2009 и 2008 представлява съответно 23.06% и 20.95% от кредитите и авансите на клиенти на Банката.

В следната таблица е представен портфейлът на Банката по вид обезпечение:

	2009 г.	2008 г.
Обезпечени с парични средства и ДЦК	107,782	50,610
Обезпечени с ипотека	480,266	490,878
Други обезпечения	511,471	420,970
Необезпечени	69,279	29,290
Разходи за формиране на провизии за загуба от обезценка	(20,893)	(11,938)
Общо	1,147,905	979,810

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2009 г.:

Сегмент	Група	Размер		в т. ч просрочия по				
		Брой сделки	Дълг	Главница	Лихва	Съдебни вземания	Провизии	Неувоен ангажи-мент
Дребно	редовни	88,746	291,751	707	263	-	2,265	41,413
	под наблюдение	6,375	27,713	737	456	-	1,304	657
	необслужвани	2,906	13,416	904	587	-	3,187	358
	загуба	6,104	14,416	1,347	758	6,328	10,942	98
Общо		104,131	347,296	3,695	2,064	6,328	17,698	42,526
Корпора-тивно	редовни	1,740	769,388	2,171	1,090	-	-	44,623
	под наблюдение	198	20,802	583	276	-	152	157
	необслужвани	90	12,355	1,095	537	-	437	29
	загуба	106	8,704	218	364	2,471	2,606	33
Общо		2,134	811,249	4,067	2,267	2,471	3,195	44,842
Бюджет	редовни	6	10,253	-	-	-	-	2,492
	под наблюдение	-	-	-	-	-	-	-
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-
	загуба	-	-	-	-	-	-	-
Общо		6	10,253	-	-	-	-	2,492
Общо портфейл		106,271	1,168,798	7,762	4,331	8,799	20,893	89,860

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2008 г.:

Сегмент	Група	Размер		в т. ч просрочия по				
		Брой сделки	Дълг	Главница	Лихва	Съдебни вземания	Провизии	Неувоен ангажи-мент
Дребно	редовни	106,123	346,989	380	241	-	2,968	33,405
	под наблюдение	2,306	7,842	166	82	-	436	140
	необслужвани	735	2,233	74	43	-	597	33
	загуба	4,153	3,401	624	159	962	3,015	3,016
Общо		113,317	360,465	1,244	525	962	7,016	36,594
Корпора-тивно	редовни	2,267	593,789	615	439	-	-	52,181
	под наблюдение	59	24,575	40	28	-	837	16
	необслужвани	16	1,728	31	41	-	452	11
	загуба	91	5,237	113	29	1,171	3,633	31
Общо		2,433	625,329	799	537	1,171	4,922	52,239
Бюджет	редовни	6	5,954	-	-	-	-	631
	под наблюдение	-	-	-	-	-	-	-
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-
	загуба	-	-	-	-	-	-	-
Общо		6	5,954	-	-	-	-	631
Общо портфейл		115,756	991,748	2,043	1,062	2,133	11,938	89,464

Ликвиден риск

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи и възможните иски по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи.

Банката следва задълженията и ограниченията, произтичащи от Закона за кредитните институции и Наредба 11 на Българска народна банка за управлението и надзора върху ликвидността на банките. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Банката политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на БНБ е Коефициента на ликвидни активи, изразяващ отношението на ликвидните активи (парични средства в каса и по сметки в БНБ, ДЦК на Република България, необременени от залог, депозити във финансови институции със срок до 7 дни) към привлечените средства на Банката.

Банката традиционно поддържа голям обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в БНБ, които й гарантират безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2009 г. е приблизително 17% от общите активи на Банката. Като допълнителен инструмент за осигуряване на висока ликвидност, Банката използва предоставените ресурси и аванси на финансови институции. В основата си това са депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Към 31 декември 2009 г. те заемат над 3% от общите активи. ДЦК на Република България, които Банката притежава и не е заложила са над 2% от активите и. Поддържайки над 22% от активите си в бързоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирали финансови пасиви.

Разпределението на финансовите пасиви на Банката към 31 декември 2009 г., съобразно техния остатъчен срок, е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	235	-	4,041	-	-	4,276
Кредити от банки	-	-	-	5,063	35,005	40,068
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	3,001	824	-	-	-	3,825
Задължения към други депозанти	624,889	189,845	268,378	436,764	-	1,519,876
Други привлечени средства	196	100	457	883	369	2,005
Други задължения	17,984	-	-	-	-	17,984
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	646,305	190,769	272,876	442,710	35,374	1,588,034

Финансовите пасиви на Банката са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица. По-голямата част от тях – 41% са с остатъчен срок под 1 месец. Традиционно в Република България клиентите предпочитат сключване на договор за депозит с едномесечен срок и предоговарянето му за продължителен период от време. Поради това едномесечните депозити практически са дългосрочен и относително постоянен ресурс за Банката.

Разпределението на финансовите пасиви на Банката към 31 декември 2008, съобразно техния остатъчен срок, е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	6,799	-	-	-	-	6,799
Кредити от банки	-	-	-	-	10,003	10,003
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	15,504	-	-	-	-	15,504
Задължения към други депозанти	535,249	127,299	294,242	428,153	15	1,384,958
Други привлечени средства	494	230	1,643	1,753	-	4,120
Други задължения	14,220	-	-	-	-	14,220
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	572,266	127,529	295,885	429,906	10,018	1,435,604

Пазарен риск

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Банката. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Банката в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

Лихвен риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или

нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Банката се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Банката използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/ дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбаланс на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2009 е отрицателен и е в размер на 205,353 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 14.40%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	58,059	-	-	-	-	58,059
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	5,539	5,989	-	-	-	11,528
Финансови активи за търгуване	-	-	-	3,631	6,227	9,858
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	109,548	95,459	227,850	507,153	207,895	1,147,905
Финансови активи държани за продажба	-	11,354	-	34,273	-	45,627
Финансови активи държани до падеж	-	8,807	-	80,823	2,090	91,720
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	173,146	121,609	227,850	625,880	216,212	1,364,697
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	235	-	4,041	-	-	4,276
Кредити от банки	-	-	-	5,063	35,005	40,068
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	3,001	824	-	-	-	3,825
Задължения към други депозанти	624,889	189,845	268,378	436,764	-	1,519,876
Други привлечени средства	196	100	457	883	369	2,005
Други задължения	17,984	-	-	-	-	17,984
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	628,321	190,769	272,876	442,710	35,374	1,570,050
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(455,175)	(69,160)	(45,026)	183,170	180,838	(205,353)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Банката на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2009, върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% (2008 г.: 1%) покачване на

лихвените нива в хоризонт от 1 година е спадане на нетния лихвен доход с 591 хил. лв (2008: 417 хил. лв.)

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2008 е отрицателен и е в размер на 227,906 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходноосни активи на Банката е минус 18.28%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месец а до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	39,650	-	-	-	-	39,650
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	17,058	5,975	-	-	-	23,033
Финансови активи за търгуване	-	-	331	9,285	132	9,748
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	47,765	38,259	177,253	504,130	212,403	979,810
Финансови активи държани за продажба	1,322	-	5,085	28,985	4,247	39,639
Финансови активи държани до падеж	988	10,767	3,769	83,956	2,118	101,598
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	106,783	55,001	186,438	626,356	218,900	1,193,478
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	6,799	-	-	-	-	6,799
Кредити от банки	-	-	-	-	10,003	10,003
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	15,504	-	-	-	-	15,504
Задължения към други депозанти	535,249	127,299	294,242	428,153	15	1,384,958
Други привлечени средства	494	230	1,643	1,753	-	4,120
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	558,046	127,529	295,885	429,906	10,018	1,421,384
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(451,263)	(72,528)	(109,447)	196,450	208,882	(227,906)

Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Банката в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутен борд. Дългата позиция на Банката в евро не носи риск за Банката. Нетната валутна позиция към 31 декември 2009 във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро, е под 2% от финансовите активи и не поражда съществен валутен риск за Банката.

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2009 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	27	23,617	32,083	2,332	58,059
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	11,528	-	-	-	11,528
Финансови активи за търгуване	6,123	7,310	12,358	1,181	26,972
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	778,990	328,138	40,777	-	1,147,905
Финансови активи за продажба	40,399	14,938	43	-	55,380
Финансови активи до падеж	36,816	54,904	-	-	91,720
Инвестиции в дъщерни предприятия	-	34,881	-	-	34,881
ОБЩО АКТИВИ	873,883	463,788	85,261	3,513	1,426,445
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	4,125	145	5	1	4,276
Кредити от банки	40,068	-	-	-	40,068
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	3,001	824	-	-	3,825
Задължения към други депозанти	729,484	679,976	104,628	5,788	1,519,876
Други привлечени средства	2,005	-	-	-	2,005
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	778,683	680,945	104,633	5,789	1,570,050
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	95,200	(217,157)	(19,372)	(2,276)	(143,605)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2008 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	4,019	15,583	17,478	2,570	39,650
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	23,033	-	-	-	23,033
Финансови активи за търгуване	2,946	8,065	9,654	1,054	21,719
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	672,640	272,992	34,167	11	979,810
Финансови активи за продажба	28,490	13,246	4,291	-	46,027
Финансови активи до падеж	46,252	55,346	-	-	101,598
Инвестиции в дъщерни предприятия	-	34,881	-	-	34,881
ОБЩО АКТИВИ	777,380	400,113	65,590	3,635	1,246,718
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	4,072	2,720	6	1	6,799
Кредити от банки	10,003	-	-	-	10,003
Задължения по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	15,504	-	-	-	15,504
Задължения към други депозанти	781,163	513,460	86,307	4,028	1,384,958
Други привлечени средства	4,120	-	-	-	4,120
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	814,862	516,180	86,313	4,029	1,421,384
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(37,482)	(116,067)	(20,723)	(394)	(174,666)

Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основната заплата за Банката е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея капиталови инструменти, държани за търгуване, да доведе до спадане на нетната печалба. Банката не притежава съществени експозиции в дериватни инструменти, базирани върху капиталови инструменти или индекси и следователно на риск е изложена балансовата стойност на капиталовите инструменти от портфейла с финансови активи държани за търгуване – 2,813 хил. лв. (2008: 976 хил. лв.).

34. Информация за справедливата стойност на активите и пасивите

Справедливата стойност се определя като сумата, за която един актив може да бъде разменен или пасив уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществува за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за който информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни

отчетни стойности при тези обстоятелства.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, разпределени според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2009 г. и 2008 г., е следната:

2009 г.	Балансова стойност	Справедлива стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива	Справедлива стойност не е налична
АКТИВИ						
Финансови активи, държани за търгуване	26,972	26,972	26,972			
Финансови активи, държани за продажба	55,380	55,380	42,316			13,064
ОБЩО АКТИВИ	82,352	82,352	69,288	-	-	13,064
ПАСИВИ						
Дериватни финансови инструменти	12,107	12,107	12,107			
ОБЩО ПАСИВИ	12,107	12,107	12,107	-	-	-

2008 г.	Балансова стойност	Справедлива стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива	Справедлива стойност не е налична
АКТИВИ						
Финансови активи, държани за търгуване	21,719	21,719	21,719			
Финансови активи, държани за продажба	46,027	46,027	27,884			18,143
ОБЩО АКТИВИ	67,746	67,746	49,603	-	-	18,143
ПАСИВИ						
Дериватни финансови инструменти	9,252	9,252	9,252			
ОБЩО ПАСИВИ	9,252	9,252	9,252	-	-	-

35. Сделки със свързани лица

Банката е извършвала редица сделки със свързани лица, като е отпускала кредити, издавала е гаранции, привличала е парични средства, осъществявала е репо сделки и други.

Всичките сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпуснати, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31 декември 2009 г. и 2008 г. Банката има вземания, задължения и условни ангажменти от свързани лица, както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2009 г.	Салдо към 31.12.2008 г.
Предприятие-майка		
Отпуснати кредити	-	-
Получени депозити	19	7
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	74,838	89,515
Издадени гаранции	25,204	27,599
Репо сделки	11,528	11,680
Други вземания	3,004	112
Придобити акции и облигации	-	124
Получени депозити	128,137	62,805
Дъщерни предприятия		
Получени депозити	33	2,586
Предоставени депозити	84	84
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Отпуснати кредити	5,010	5,747
Получени депозити	396	507

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2009 и 2008 от сделки със свързани лица са, както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2009 г.	Обем през 2008 г.
Предприятие-майка		
Приходи от лихви	10	1
Приходи от такси и комисионни	20	1
Разходи за лихви		(1)
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	6,960	4,358
Приходи от такси и комисионни	2,569	1,807
Приходи от услуги	199	289
Разходи за лихви	(6,287)	(498)
Разходи за услуги	(6,760)	(5,140)
Дъщерни предприятия		
Разходи за лихви	(26)	(56)
Приходи от такси и комисионни	1	2
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Приходи от лихви	154	17
Приходи от такси и комисионни	3	2
Разходи за лихви	(28)	(18)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, изплатени през 2009 г., са на обща стойност 72 хил. лв. (2008: 70 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, изплатени през 2009 г. са на обща стойност 404 хил. лв. (2008 г.: 497 хил. лв.).

36. Събития след отчетния период

Към датата на одобрение на настоящия индивидуален финансов отчет, след произнасяне на съответните компетентни органи на Република България и Република Македония, е в ход процедура по търгово предложение за закупуване от страна на Банката на 100% от капитала на "Статер банка" АД, гр. Куманово, Република Македония.

